

'KELEIVIS'
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:
Amerikoje ..... \$
Kanadoj ir užrubežiuose \$2

Prenumerata pusei metų:
Kanadoj ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje .....

Apgarsinimų kainos klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 16

Telephone:
So. Boston, 506

SO. BOSTON, MASS., 18 BALANDŽIO-APRIL, 1917 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 506

Metas XII.

Francijoj prasidėjo kruviniausia skerdynė; Sąjungininkai ima ant Vokiečių viršų.

Mušis verda visu frontu nuo jurių iki Šveicarijos rubežiaus; anglai su francuzais paėmė apie 25,000 belaisvių ir 200 armotų. Vokiečių oficialiai sako, kad jų armijoj pradėjo irti disciplina ir kareiviai jau neklauso komandos. Berlyne, sakoma, apskelbta generalis streikas ir prasidėjo jau revoliucija. Rusijos, Vokietijos ir Francijos socialistai šauksią Švedijoj taikos kongresą. Petrograde atsidarė revoliucionierių suvažiavimas, į kurį pribuvo francuzų ir anglų pasiuntiniai.

RUSŲ SOCIALISTAMS DAVE SPECIALI TRAUKINĮ PER VOKIETIJĄ.

Danai sako, kad po Kongreso karė pasibaigs už pustrėčio mėnesio.

Paskelbtoji pereitoj savaitėj žinia, buk vokiečių socialistų vad. Scheidemann išvažiavo pasitarti su rusų socialistais apie baigmą karės, kaip dabar pasirodo, buvo neteisinga. Scheidemannas niekur nebuvo išvažiavęs ir jokios rusų socialistų konferencijos nebuvo nei Stokholme, nei Kopenhagoje.

Tėčiaus socialistų taikos kongresas gali įvykti netolimoj ateityje. Iš Kopenhagos per Londoną pranešama, kad prašant vokiečių socialistų partijai, vokiečių valdžia sutiko praleisti per Vokietiją rusų socialistus, kurie grįžo iš Šveicarijos ir Rusiją. Tas parodo, kad kaizerio valdžia remia Vokietijos socialistus, kurie nori susitarti su savo draugais Rusijoj ir baigti karę.

Sakoma, kad vokiečių valdžia davė du specialiu traukiniu rusų socialistų kolonijai pervaziuoti iš Šveicarijos per Vokietiją. Jie buvo sustoję Vokietijoj ir kalbėjosi su vokiečių socialistais, kurie karštai pritarė socialistų taikos kongresui.

Iš Stokholmo (švedų sostinė) 14 balandžio pranešama, kad 30 tų rusų socialistų tenai jau pribuvo pereitoj pėtnyčioj. Jų tarpe esą N. Leninas, pagarsėjęs kairiųjų socialistų vadai, ir Zinovjovas, antras kairysis socialistas ir karštas taikos šalininkas. Abudu jie yra Tarptautinio Socialistų Biuro nariai ir atsizymėję Zimmerwaldo kongrese vyrai. Beto da šitų grupėj esąs ir Miša Žokaja, kuris suorganizavo socialistų partiją ant Kaukazo ir prirašė prie jos Čcheidzė, dabar jau pagarsėjęs socialdemokratų vadą dumoje.

Atvažiavus šitiems socialistams į Stokholmą, juos pasitiko miesto majoras Lindhagen ir švedų kairieji socialistai, su kuriais rusai turėjo visą dieną pasikalbėjimą.

Laikraštis "Dagens Nyheter" sakosi patyręs, kad Leninas važiuoja Rusijon su savo draugais agituoti už taiką ir kad jie turi Vokietijos socialistų užtikrinimą, jog šie visomis jėgomis rems sumanymą šaukti Stokholme socialistų taikos kongresą. Tuli francuzų socialistai taipgi pritaria šitam sumanymui, tik Anglijos socialistai atsisakę to.

kiam kongrese dalyvauti. "Dagens Nyheter" rašo, kad už dviejų savaitių Leninas ketina sugrįžti iš Rusijos į Stokholmą jau su rusų delegacija. Jisai noris visuotinos taikos, bet jeigu vakarų valstybės, o ypač Anglija, nenorės da taikytis, tai Leninas agituosiąs, kad tarp Rusijos ir Vokietijos būtų padaryta atskira taika.

Danai tiki, kad po šito socialistų kongreso kerė ilgiau nesitęs, kaip pustrėčio mėnesio.

Grįžtantieji iš Šveicarijos rusų socialistai esą labai pasipiktinę Anglijos politika. Stokholme jie išleidė prieš Angliją karštą protestą už jos kesinimąsi "sunaikinti vieną svarbiausių revoliucijos laimėjimų—politikos kalinų amnestiją" ir darymą revoliucionieriams klučių, kurie dabar grįžta iš visų šalių į Rusiją prieš karę agituoti.

Visos šitos žinios atėjo per Londoną ir stebėtis reikia, kaip anglų cenzura jas praleido.

BOLIVIJA PERTRAUKĖ SU VOKIETIJA REIKALUS.

Pereitoj savaitėj da viena valstybė, iki šiol buvusi neutralė, pertraukė su Vokietija visus reikalus ir atšaukė iš Berlyno savo ambasadorių. Šita valstybė yra Bolivija, viena iš mažiausių pietų Amerikos respublikų. Gyventojų Bolivija turi truputį daugiau kaip 2,250,000, kariška jos spēka yra 88,000 kareivių. Bolivija padarė tai paremdama Jungtines Valstijas. Tuomi ji už protestavo prieš vokiečių submarinų karę. Vokiečių submarinas andai paskandino Bolivijos ambasadorių, kuris plaukė ant neutralio laivo Vokietijon.

VOKIEČIAI TRAUKIASI BELGIJOJ.

Belgų kariumenė nuėjo jau iki Diksmiudo miesto, pasiekė antrą vokiečių apsigynimo liniją ir rado ją visai neužimtą. Tas parodo, kad vietomis vokiečiai jau patįs traukiasi atgal.

FRANCUZAI BOMBARDUOJA ST. QUENTINĄ.

Francuzų artilerija smarkiai bombarduoja St. Quentiną ir aplinkinius jo fortus, ant kurių remiasi "Hindenburgo linija." Miestas esąs jau visai apsuptas ir jo puolimo reikią laukti kas valandą.

NORI ATEIVIUS IMTI KARIUMENĖN.

Ateivių, kurie nėra Amerikos piliečiai, Amerika negali imti kariumenėn, užtaigi kaikurie militaristai nori, kad sąjungininkų valstybėms būtų leista imti savo žmones iš Amerikos. Kongresmanas Webb inėšė jau ir tam tikrą bilį į žemesnįjį kongreso butą. Jisai apskaito, kad Rusijos, Anglijos ir Rumunijos ateivių, tinkamų kariumenės amyste, Amerikoje yra apie 400,000 vyrų. Francuzų ir italų jisai neskaito, nes karė prasidėjus tie patįs išvažiavo "savo tėvynės gini-ti."

Tečiaus yra viltis, kad šito kongresmano bilius nepereis, nes daug kongresmanų išsireiškė prieš jį ir jis atidėta kitam sykiui.

NEPAPRASTAS LAIKRAŠČIŲ SUVARŽYMAS.

Senatui dabar yra paduotas bilius apie šnipinėjimą. Senato teisų komisija prikerė prie to biliaus dar priedą, kuriam virtus įstatymų būtų nepaprastai suvaržyti laikraščiai. Sulyg to priedo, krasos viršininkas be jokio teismo gali sustabdyti siuntinėjimą laikraščio, kuris tik rašys prieš valdžią. Beto da tokio laikraščio leidejai gali but baudžiami 5 metais kalėjimo arba \$5,000.

PASKYRĖ \$7,000,000,000 KARĖS REIKALAMS.

Zemesnysis kongreso butas vienbalsiai nutarė paskirti karės reikalams \$7,000,000,000. Tris bilijonai iš tos sumos bus paskolinta sąjungininkams, o likusieji 4 bilijonai bus sunaudoti karės reikalams namie.

Ši suma bus surinkta iš sekancijų šaltinių: du bilijonai bus surinkti iš mokesčių, o penki bilijonai bus surinkti pardavinėjant tam tikrus bondsus.

PAKELIA 50,000 DARBININKŲ ALGĄ.

Bethlehemo plieno kompanija, kurios fabrikai randasi Sparrows Point, Md., Steeltone, Lebanone ir Bethleheme, Pa., paskelbė, jog nuo pirmos gegužio pakelia 50,000 savo darbininkų algą 10 nuosimčių.

FRANCUZŲ JURININKAI WASHINGTONE.

Washingtonan atvažiavo burys francuzų jurininkų. Amerikonai karštai juos pasveikino ir širdingai vaišina: vežioja automobiliuose, vedasi į restoranus ir fundija.

EDDYSTONO FABRIKĄ ISSPROGDINĖ VOKIEČIAI.

Valdžia sakosi turinti jau dokumentus rankoje, kad Eddystono armanijos fabriką išsprogdino vokiečių šnipai. Ši fabrika buvo netoli Philadelphiajos. Eksplozija ištiko pereitoj savaitėj, užmušdama 122 žmones.

SAJUNGININKŲ KONFERENCIJA AMERIKOJE.

Amerikon atvažiuoja Anglijos ir Francijos atstovai pasitarti su Amerikos valdžia apie karę. Wilsonas rengia iškilmingą jiems priėmimą. Spėjama, kad svarbiausis klausimas, kokį jie svarstys, bus tas, kaip Amerika gali daugiau sąjungininkams pagelbėti.

ARĖSTAVO ARTI 10,000 VOKIEČIŲ.

Iš Washingtono pranešama, kad nuo paskelbimo Vokietijai karės Jungtinės Valstijos areštuota jau arti 10,000 vokiečių. Veik visi jie kaltinami suokalbiuose ir šnipinėjime. 52 iš jų esą šnipų vadai.

AMERIKA SKUBINASI SU PAGELBA RUSIJAI.

Jungtinių Valstijų valdžia rengiasi siųsti Rusijon savo komisiją, kad arturas karės reikalus. Amerika skubinasi su pagalba naujai Rusijai ir nori patirti, kuomi ji galėtų jai geriau pagelbėti.

RADO 1,500 NEGYVŲ VOKIEČIŲ.

Norėdami sustabdyti anglų pirmynėjimą, vokiečiai sutraukė daug kariumenės Francuzijoj ir pereitos savaitės pabaigoje pradėjo eiti ant savo priešininko kontratakais. Anglai tas kontratakas atrėmė. Ant lauko, kuriuo vokiečiai ejo prieš anglų pozicijas, anglai paskui rado 1,500 kritusių vokiečių.

PETROGRADAS VĖL BUSIĄS PETERBURGAS.

Vokiečių korespondentai praneša nuo rusų ir švedų pasienių, kad naujoji Rusijos valdžia ketina Petrogradą vardą pakeisti vėl Peterburgu. Valdžia nutarusi taip padaryti delto, kad "Petrogrados kiekvienam rusui primena liudniausius laikus Rusijos istorijoj."

ANGLAI PAĖMĖ 200 KANUOLIŲ.

Per dabartinį savo ofensyvą anglai paėmė 200 vokiečių kanuolių ir apie 15,000 belaisvių.

Revoliucionieriai areštavo gen. Kuropatkina.

Iš Taškento pranešama, kad darbininkų ir kareivių taryba tenai areštavo generalą Kuropatkina, kuris dabar buvo Turkestano general-gubernatorium, ir jo padėjėją gen. Jerofėjėvą.

Be to da esą areštuoti generalio štabo viršininkas gen. Sivers, 1-mos Sibiro brigados generalas Cumilenas.

Tulas laikas atgal gen. Kuropatkinas mušė dumai telegramą sakydamas, kad Turkestano gyventojai nori nuo Rusijos atsiskirti ir rengiasi kelti revoliuciją, todėl jis prašė sau didesnių civilinių ir karinių teisių.

Dabar gi revoliucionieriai sako, kad gen. Kuropatkinas buvo pradėjęs įvairiose vietose dalyti rusams ginklus neva apsigynimui nuo vietos gyventojų, bet ištiesus jį darė tai patį provokacijos tikslais. Šitą jo darbą rėmė ir kiti augščiaū paminėti generolai.

Kazokai, kurie saugojo Kuropatkina, pribuvo į darbininkų ir kareivių atstovų susirinkimą ir pranešė, kad jeigu revoliucionieriai ateis Kuropatkina areštuoti, jie jo negins. Tuomet jį ir areštavo.

Tuo tarpu Turkestano armijos vadu likos paskirtas Taškento miesto komendantas pulkininkas Čerkasas.

VOKIEČIAI IŠMUŠTI IŠ LENS.

Pereitos nedėlios rytą anglai užėmė jau Lens miestą, kurį vokiečiai gynė visomis jėgomis. Lens yra turtinčiausių Francuzijos anglia-kasyklų centru. Vokiečiai jį laikė suviršum du metai ir francuzams buvo labai trumpa su anglimis. Dabar gi tos kasyklos vėl bus francuzų rankose.

BERLYNE PRASIDĖJO REVOLIUCIJA.

Keleiviai, kurie atvažiavo iš Vokietijos Olandijon, sako, kad 16 balandžio rytą Berlyne prasidėjo generalis streikas, o paskui jį ir didžiausios riaušės. Manoma, kad tai bus jau pradžia revoliucijos.

PATARIA KARĖS PABĖGELIAMS APSIGYVENTI AMERIKOJ.

Amerikos Darbo ir Statistikų Biuras pataria, kad Belgijos, Serbijos ir kitų mažų Europos valstybių pabėgusius nuo karės žmones apgyvendinti ant farmų Amerikoje.

BAISUS MUŠIAI SIAUCIA FRANCUZIJOS.

Francuzijoj užvirė baisi kova. Francuzai su anglais ėmė taip smarkiai vokiečius atakuoti, kad pastarieji traukdamiesi nespėjo nė savo kanuolių pasiimti. Todel paskutinėmis dienomis anglams teko apie 200 jų armotų. Beto da anglai paėmė arti 15,000 vokiečių kareivių nelaisvėn.

Kuomet anglai laužė vokiečių frontą šiaurėje, perėitą panedėli francuzai užatakavo teutonų žemiau į pietus. Vokiečių frontas likos sulaužytas per 40 mylių ir 10,000 kareivių pateko francuzų nelaisvėn. Į tą dieną, kaip francuzai apskaito, vokiečiai neteko užmuštais, sužeistais ir belaisviais 100,000 kareivių.

Dabar mušis siaučia visu frontu nuo jurių iki Šveicarijos rubežių. Manoma, kad tai bus jau sprendžiamas mušis, kuris galutinai turės nusverti pergale vienon ar kiton pusėn.

Teutonai kalbina Rusiją taikytis.

Susitaukę su Rusija jie galėtų sutriuškinti francuzų respubliką.

Pusiaur valdiškas spaudos biuras Vienoje išleido pranešimą, kad Austro-Vengrija nori su Rusija taikos. Pranešime sakoma, kad Austro-Vengrijos karalius labai linksmai priėmė išleistą anuomet naujosios rusų valdžios paaiškinimą, jog naujoji Rusija nenori jokių užkariavimų, tik pastovios taikos ir visoms tautoms teisės laisvai valdytis. Pranešimas sako, kad Austro-Vengrija nori to paties ir priduria:

"Taigi, turint bendrą tikslą, nesunku būtų surasti budas prie taikos prieiti. Tas yra tuo lengviau, kad ir jo didybė Austro-Vengrijos imperatorius, kaip ir visos kitos susivienijusios su juo monarchijos, nori ateityje gyventi su Rusijos žmonėmis draugiškai ir santaukoj."

Panašus balsai eina ir iš Vokietijos. Vis tai masinimas Rusijos žmonių, kad jie padarytų atskirą taiką ir padėtų monarchijų sąjungai sutriuškinti francuzų respubliką. Ar Naujoji Rusija, vos tik sugriovus monarchizmą, norės tokiu būdu stiprint Vokietijos, Austrijos, Bulgarijos ir Turkijos monarchizmą, reikia abejoti.

Dabar atėjo žinių, kad revoliucionierių suvažiavimas Petrograde nutarė kariauti toliaus.

Petrograde atsidarė revoliucion. kongresas.

Francuzų ir anglų darbininkai atvezė pasveikinimą.

Iš Petrogrado pranešama, kad šiomis dienomis tenai atsidarė revoliucionierių suvažiavimas, kurį sušaukė rybos rajonai. Kongrese dalyvauja 380 delegatų.

Į šitą revoliucionierių kongresą 13 balandžio vakarą atvyko francuzų ir anglų darbininkų delegacijos kad išreikšus Rusijos proletariatui brolišką pasveikinimą.

Šioms delegacijoms pasitikti susirinko tokia galybė svieto, kad netik vagzalas, bet ir visos aplinkinės gatvės kimstė užsikimšo žmonėmis. Palydėti užsienio svečiams nuo stoties iš kareivių susitaisė Garbės Gvardija. Minia nešė raudonas vėliavas su užrašu "Vienybė," o muzika griežė Marselietę.

Revoliucionierių Kongrese apsisreikšė dvi srovės. Viena srovė remia liglaikinę valdžią ir stovi už tolimesnį karės tęsimą. Šitai srovei priklauso didelė kongresdidžiuma. Kita gi srovė reikalauja, kad kongresas išreikštų nepasitikėjimą dabartinei valdžiai ir reikalaujtu kuogreičiausio karės baigimo be jokių atlyginimų ir žemės užgriebimų. Šita grupė susideda iš kairiųjų socialistų ir atstovauja mažumą.

Balandžio 13 kongresas išnešė karštą rezoliuciją už tolimesnį karės tęsimą. Kelios taikos šalininkai bandė kalbėti prieš rezoliuciją, bet buvo apšvilpti.

Taigi kongresas pripažino, kad reikia remti dabartinę liglaikinę valdžią ir taip pat reikia testti karę.

KYNAI GALI PRISIDĖTI PRIE KARĖS.

Iš Pekino pranešama, kad ministerij kabinetas sušaukė visus Kynų gubernatorius, Pekinan, idant aptarus, kaip Kynai turi žiūrėti į dabartinę karę. Manoma, kad Kynai taipgi galįs imaimaišyti Europos skerdynėn.

KUNIGAS PO \$10,000 KAUCIJOS.

Kun. Prosser (tik, žinoma, ne katalikų kunigas) Pittsburgu buvo areštuotas ir pastatytas po \$10,000 kaucijos už tai, kad savo prakalboj liepė nesirašyti kariumenėn, o jeigu būtų įvesta priverstina kareivystė tai kun. Prosser patarė kelti revoliuciją.

APŽVALGA

"LAISVĖ" APIE KONFERENCIJĄ.

Mes apie buvusią kairiųjų konferenciją rašėm jau pereinam "Keleivio" numerį. Gal but kai kam pasirodė, kad mūsų aprašyme buvo cinizmo. Klausykite, kaip apie tą konferenciją "Laisvė" atsiliepė:

"Kairiųjų organizacijų konferencija, įvykusi 1-mą d. balandžio, nedavė tų pasekmių, kokių buvo laukta. Ir tie, kurie tarėsi esą "laimėtojai", ir tie, kurie "neva pralaimėtojai", apšėjo konferenciją nuliudais, pasakysime, net piktais veidais.

"Konferencijoj buvo 14 delegatų, o baigiant konferenciją, apie 9½ valandą vakare, delegatų tebuvo jau tik 9. Tai patį reikia pasakyti ir apie šalines publikas. Dar po pietų, pavakare, pašalinieji svečiai buvo labai daug, veik pilna svetainė. Brooklyn apygardų draugai buvo labai užinteresuoti konferencija. Bet juo labiau į vakarą, publika tirpo ir tirpo ir apie 8-9 valandą, tie draugai, kurie po pietų plovė drg. Kapsukui, vakare nėjo paklausti drg. Michelsono ir Bagočiaus prakalbų ir... plovė taip pat."

Toliaus:

"Konferencijoj tapo pasekmingai apveikta laikraštinių Sandora, įsigėdusi turėti 3 delegatus. Jai duota suprast, kad vieno delegato tokiai įstaičiai pilnai pakanka. S. Michelsonas veltui nurodė, kad Sandora turi išeiti ant tūkstančių socializmo simpatizatorių, kad Sandorai priklausius laikraščius leidžia didelės bendrovės, kurios iš to pelno nedaro.

"Bet kas tau davė? Tam "viduriniam" priešui reikėjo palauzti ragus daug anksčiau, negu prieita prie klausimo apie tai, kaip kovoti su klerikalais ir tautininkais. Tiesa, prie to klausimo nei neprieita.

"Vienas delegatas sulgino Sandorą ir jos atstovaujančias minias su... duonkepų kos-tumeriais. Jeigu taip, tai duonkepyska lošia daug svarbesnę rolę, negu socialistiskais laikraščiais, nes be duonos nieks negali gyventi, o be laikraščio vistiek galima."

Vadinasi, "Laisvė" išreiškė apie tą konferenciją tokią pat nuomonę, kaip ir "Keleivis." Ji sako klausinėjusi ir daugelio draugų nuomonės; jie taip pat esą ne užganėdinti konferencija. Gaila tik, kad "Laisvė" nepasako aiškiai, jog už visa tai "garbė" priguli d. Kapsukui ir jo šalininkams.

LIETUVIŠKIEMS MILITARISTAMS NESISEKA.

Lietuvių tauta "kila." Atsirado pas mus jau ir militaristų. Tautininkai su klerikalais pasirodė esą dideli šalininkai. Tik bėda, kad jie neturi sau pritarrėjų. Kur tik jie bando už karę agituoti, žmonės užprotestuoja. Triukšmai šiupų prakalbose Scrantone ir So. Bostone, triukšmas tautininkų-klerikalų prakalbose Brooklyn ir kitur kuoašikliausia parodo, kad lietuviai darbininkai nepritaria tiems liuso noro kapitalistų agentams.

Tautininkai stengiasi suversti bėdą už tų triukšmų kėlimą ant socialistų. Bet geriau jie nesiteisintų. Ne socialistai čia kalti, bet jus, ponai, kurie be jokios gėdos visų lietuvių vardu norit valdžiai siųsti užgriandias karę rezoliucijas.

Čia reikia smerkti ne žmones, kurie kelia tuos triukšmus, bet jus, kurie be jokios gėdos pradat agituoti už karę, kuri tiek nelaimių žmonijai neša.

Geriau jau suglaudė ausis tylėkite, nes matot aiškiai, kad žmonės karės nenori.

LIETUVIŲ DIENOS PINIGAI DA NEIŠSIŪSTI.

Tautininkai su klerikalais nuolatos būnija, buk Lietuvos Selpimo Fondas laikosi surinktus pinigus savo kasoje, o nukentėję nuo karės žmonės, kuriems tie pinigai buvo surinkti, miršta badu.

Tuo būdu tautininkai su klerikalais, žinoma, nori diskredituoti Lietuvos Selpimo Fondą; nori sukelti visuomenės nepasitikėjimą prieš jį.

Tas daroma jų tuo tikslu, kad žmonės neaukautų pinigų bėpatyviams Lietuvos Selpimo Fondui, bet aukautų tautininkų arba klerikalų fondus.

Taigi šitie tautininkų ir klerikalų šauksmai yra niekas daugiau, kaip tik nešvari politika.

Iš tikrųjų gi, tai už nesuistimą pinigų reikia kaltinti ne Lietuvos Selpimo Fondą, bet tautininkus ir klerikalus.

Lietuvos Selpimo Fondas visados pinigus išsiunčia ir kas skaito pirmieviskus laikraščius, tas gali matyti tautai iš L.S.F. raportų.

Bet šiomis dienomis netikėtai paaiškėjo, kad surinktus Lietuvių Dienoje pinigų tautininkai su klerikalais laikosi dar savo rankose. Pas Raudonajį Kryžių, kaip Lietuvos Selpimo Fondo delegacija patyrė, guli dar \$133,440.58. Kokiu tikslu Centralis Komitetas tuos pinigus laiko ir lyli, tai turbūt tik jis vienas nežino. Vienok tuo pačiu tarpu to Centralio Komiteto žmonės gerklauja ant socialistų, kad šie nesuicidia surinktu aukų. Vos kelios dienos atgal d-ras šiupus, vienas Centralio Komiteto narių, budamas So. Bostone šaukė kiek drutas, kad "Socialistų fondas surinko pinigų ir laiko pas Šidlauską, o Lietuvoj mūsų broliai tuo tarpu miršta badu."

Ir taip šaukdamas jis niekiek nepaurodo, nors gerai žinojo, kad jau pusė metų kaip Lietuvių Diena praėjo, o surinktų tą dieną pinigų jo paties komitetas da neišsiuntė.

Centralio Komiteto masinistai užsipildinėja ant Lietuvos Selpimo Fondo ir prikašioja jam pinigų nesuistimą turbūt iš dalies ir delto, kad žmonės manytų, jog Centralis Komitetas surinktas Lietuvių Dienoj aukas turbūt senai jau išsiuntė.

Lietuvos Selpimo Fondo delegacija pareikalavo iš Raudonojo Kryžiaus, kad jisai tuojaus išsiųstų nors tuos \$15,000, kurie, sulgy aukų rinkėjų išreikšto noro, priguli L. S. Fondo dispozicijai, ką Centralis Komitetas taipgi buvo užslėpęs.

Nėra abejonės, kad be tų \$133,440.58, kurie laikomi pas Raudonajį Kryžių, Centralis Komitetas turi da ir pas save nemažą pinigų, nes iš laikraščių mes atsimename, kad po Lietuvių Dienos žmonės siuntė aukas ir jam tiesiog.

Taigi visuomenės vardan mes reikalaujame, kad Centralis Komitetas kaip galima greičiau paskelbtų pilną ir smulkia atskaitą:

(1) Kiek iš kur aukų gauta.
(2) Kiek buvo prisiūsta i New Yor Liberty Banką, kiek tiesiog i Raudonajį Kryžių ir kiek tiesiog i Centralinį Komitetą.
(3) Kiek įplaukė Lietuvių Dinos pinigų iš viso.

(4) Kiek iš to išsiūsta, kada išsiūsta, kam ir kokiais keliais.

(5) Kiek Lietuvių Dienos pinigų yra Centralio Komiteto dispozicijoj dabar.

(6) Kiek atsieina užlaimas Centralio Komiteto rastišės ir iš kokių šaltinių jos išlaidos apmokamos.

(7) Kiek atsiėjo surengimas Lietuvių Dienos. Čia būtų pagėdaujama ne aplama išlaidų suma, bet kuo smulkiausia apyskaita: kiek, kam, už ką ir kada išmokėta.

Mes girdėjom, kad tie pinigai, kuriuos Centralis Komitetas ketino siųsti per Švediją, tai yra tais keliais, kur neseniai prapuolė 90,000 rublių, o paskui sakėsi siųstas per Amerikos ambasadorių Geradą, tebėra da neišsiūsti, nes pinigus siųsti besirengiant Amerika savo ambasadorių atšaukė.

Vienu žodžiu sakant, mes girdėjom, kad iš surinktų Lietuvių Dienoj aukų da nei vienas centas Lietuvos nėra pasiekęs.

Centralis Komitetas turi paaiškinti, ar tai tiesa, ar ne.

L. S. F. ISKOVOJO \$15,000.

Balandžio 12 d. Lietuvos Selpimo Fondo delegacija, susidedanti iš dd. Bulotos, Šidlausko, Gugio ir Bagočiaus, buvo nuvažiavusi Washington pas Raudonajį Kryžių ir iskovajo progresyviems Selpimo draugijoms \$15,000. Delegacija dokumentais prirodė, kad Lietuvos Selpimo Fondo dispozicijai priguli da daug daugiau ir apie tai bus kalbama vėliau, bet kadangi Lietuvoje pašalpa yra baisiai reikalinga, tai delegacija išreikalavo, kad tuo tarpu būtų išsiūsta nors tie \$15,000.

Placiau apie tai rašoma atskiram straipsnyje, kuris telpa šiame "Keleivio" numerį. Mes patariam jį gerai įsiskaityti.

IESIUNTĖ \$12,000.

Šiomis dienomis Lietuvos Selpimo Fondas išsiuntė \$12,000, kuriuos pastaruoju laiku gerb. svečiai iš Lietuvos buvo surinkę. Šeši tūkstančiai dolerių iš tos sumos išsiūsta "Grudo" draugijai Petrograde, \$5,000 Agronomijos ir Teisių Draugijai Lietuvoje ir \$1,000 "Žiburėlio" draugijai.

BULOTAI JAU IŠVAŽIAVO.

Gerb. mūsų svečiai iš Lietuvos, Bulotai, pereiną pėtnyčios vakarą jau atsisveikino su Bostono draugais ir išvažiavo New Yorkan. New Yorke jie pasiėmė savo daiktus ir panedėli, 16 balandžio, išvažiavo Chicagon, kur 17 balandžio vakarą jiems buvo parengtas koncertas "Žiburėlio" naudai.

Iš Chicagos jie išvažiavo i San Francisco subotėje, 21 balandžio. Iš San Francisco jie išplauks japonų laivu i Jokohamą, o iš tenai i Vladivostoką.

Svečių išleidimui Bostono draugai buvo parengę šeimyniską vakarieng, kurioj p. Bulotienė buvo įteikta aukso laikrodėlis ant rankos nešioti su įrašu "A. Bulotienė, Bostono Draugai," o p. Bulotai — fontaninė plunksna su įrašu "A. Bulotai, Bostono Draugai."

Svečiai buvo labai giliai sujudinti bostoniečių draugiskumu ir karštai už visa tai dėkavojo. Jie išreikė viltį, kad jų atsilankymas Amerikon ir susipažinimas su amerikiečiais užmęgs tarp Amerikos ir Lietuvos pažangios visuomenės tarpinuos ryšius ir nuo šiol mes busime daug artimesni.

viens kitiems negu buvome iki šiol, nežiurint, kad mus skirs ta pati placių "bala" (jūrės).

Vakariengį dalyvavo ir drg. K. Gugis iš Chicagos, kuris buvo atvažiavęs Bostonan iš Washingtono su L. S. F. delegacija.

"Keleivio" redakcija nuo savės linki svečiams laimingos kelionės.

Skaitytų Pastabas

Tarp konfiskuotų vokiečių ir austrų laivų vienas yra vardu "George Washington," kitas "Martha Washington;" taigi bus nors du svetimaucijų vardai, kuriuos ir amerikoni galės ištarti.

Laikraščiai rašo, kad šiomis dienomis St. Louis mieste buvo jaučiamas žemės drebėjimas. Amerikos patirtai turėtų ištirti, ar čia nebus tik vokiečių darbas.

Mūsų tautininkai ir klerikalai agituoją už karę ir lojaliskumą Wilsonui. Bet jeigu jie tokie "patriotai," kodėl jie to lojaliskumo neparodo savo darbu? Mes da negirdėjom, kad nors vienas jų "patriotų" būtų įstojes kariumenėn.

Katalikų bažnyčios viršininkai kardinolai šaukia i karę. Duokit jiems po karabiną!

Mažas namelis ant žemės daugiau yra vertas, negu didžiausi rumai danguje.

Kuomet žmogus kalba apie užgrabinį gyvenimą, tai pas jį turi būt kokia nors yda: arba jo galvoje gieda gaidukai, arba jis yra didelis veidmainis.

Kunigai rėkia, kad socialistai nori išplėsti žmonėms dangaus karalystę.

Didžiausias melas. Kaip gi socialistai gali atimti tą, ko pasaulyje visai nėra?

Katalikai prašė Dievo, kad jis padėtų sąjungininkams sumušti vokiečius. Dabar jie sako, kad Wilsonas juos sumuš. Reikšia, i Dievo galybė jie jau nebetikt.

"Tegul taip buna," pasakė popiežius, kada jam pranešė, jog Amerika apskelbė Vokietijai karę. Tegul taip buna, tegul da daugiau buna asarų ir kraujo. Štai kaip gieda "Kristaus vietininkas."

Patriotai šaukia, kad jie kariauja už žmoniškumą ir tuo pačiu tarpu visiems liepia garbinti savo vėliavą. Kas pripažįsta, kad visi žmonės yra broliai, tas gali pripažinti tik raudoną vėliavą, kuri reiškia, kad visų žmonių gislomis bėga raudonas kraujas.

Jeigu žmonės nebutų prsimanę Velnio ir Dievo, kunigai šiandien nebutų galėję tokio biznio daryti.

Dvasiškią skelbia, kad visi karaliai ir carai yra Dievo skiriamie ir priešintis jiems nevalia. Bet kada žmonės tokį Dievo pateptinį nuspiria nuo sosto, tai ir kunigėliai sako, kad gerai padaryta. Vadinasi, dvasiškią neveidmainiauja.

Pas mus pastaruoju laiku labai daug kalbama apie socialpatriotus, bet ar nevertėtų pakalbėt kiek ir apie social-idiotus?

Prof. Gnaiba.

Centr. Komitetas buvo pasisavinęs aukų

KĄ PATYRĖ IR NUVEIKĖ L. S. F. DELEGACIJA WASHINGTONE.

Kadangi jau pusė metų suėjo, kaip buvo Lietuvių Diena, o surinktos toj dienoj aukos tebėra vis dar neišsiūstos;

Kadangi tarp tų aukų yra ir tos, kurios turėjo būt pasiūstos ten, kur L. S. F. nurodys, kaip lygiai ir tos, kurios buvo surinktos bendrai visų trijų srovių komitetų;

Kadangi Centralis Komitetas savo pranešimuose Raudonajam Kryžiui nurodė, buk sutartis buvus padaryta tiktai deviniuose kolonijose: Bostone, Newark, Waterbury, Schenectady, Mahanoy City, Minersville, Elizabeth, Kewanee, ir Waukegan, o visai užtylejo apie suvirš dvidešimtį kitų kolonijų, kur vietos žmonės buvo sutarę dirbti bendrai;

Kadangi tasai Centralis Komitetas ir apie minėtų vietų sutartis neteisingai Raudonajam Kryžiui informavo, pav.: Newark aukų surinkta \$3,418.51, o C. K. pranešė, kad pagal sutartį turi būti padalinata tik \$3000.00; Waterbury sutartis buvo, taip kaip ir Waukegan, kad aukos būtų padalintos pusiau, o C. K. pranešė, kad L. S. F. dispozicijai priklausio tik trečia dalis;

Kadangi Centralis Komitetas iškraipė ir Bostono sutartį, pagal kurią i kitai miestai rinko aukas, o apie sutartis kituose miestuose, kaip žemiau bus parodyta, C. K. visai Raudonajam Kryžiui nepranešė;

Tai Liet. Selpimo Fondas buvo priverstas siųsti delegaciją i Raudonajį Kryžių, kad ištyrus, kodėl taip yra daroma, ir podraug paaiškinti Raudonajam Kryžiui priežastį, kodėl tasai Centralis Komitetas stengiasi visokiais būdais šmeižti i diskredituoti Lietuvos Selpimo Fondą.

Delegacijoj dalyvavo: p. A. Bulota, Agronomijos ir Teisių Draugijos narys, pp. Gugis ir Šidlauskas, Lietuvos Selpimo Fondo viršininkai, ir p. F. J. Bagočius, kuris važiavo kaip Bostono vietinio L.S.F. skyriaus atstovas, idant perstatyti R. K. motyvus, kokiais sutarties šalininkai vadovavosi, agituodami už srovių vienybę Lietuvių Dienoj.

Konferencija su p. Bicknell'u tvėrė nuo 11 is ryto iki 3 po pietų, 11 balandžio. Per tą konferenciją patirta ir nuveikta štai kas:

Raudonasis Kryžius buvo jau pats pripažinęs, kad Lietuvos Selpimo Fondo dispozicijai priguli sekanti suma, surinkta sekanciose vietose:

Canton, Ill.,	\$114.26.
Chicago, Ill.,	239.20.
" "	131.85.
" "	15.50.
Collinsville, Ill.,	269.32.
" "	38.20.
Crystal Lake, Ill.,	125.75.
Bloomington, Ill.,	5.00.
" "	20.00.
Elizabeth, N. J.,	800.00.
Kewanee, Ill.,	626.00.
" "	48.00.
Livingston, Ill.,	108.00.
Mahanoy City, Pa.	332.45.
Rockford, Ill.,	663.65.
St. Louis, Mo.,	217.51.
Tacoma, Wash.,	92.86.
Waukegan, Ill.,	355.74.
" "	25.00.
Wilmerding, Pa.,	344.12.
Worcester, Mass.,	765.92.

Viso \$5,438.47.

Be to da delegacija pripardė dokumentais, esanciais Raudonojo Kryžiaus rankose, kad L. S. F. dispozicijai priguli da ir sekanciose vietose surinkti pinigai:

Binghampton, N. Y.,	\$886.82.
Bridgewater, Mass.,	135.40.
Detroit, Mich.,	673.41.
Dorrisville, Ill.,	91.45.
Torrington, Conn.,	941.43.

Viso 2,728.51.

Kadangi begalo yra svarbu, kad aukos būtų kuogreiciausia išsiūstos, tai delegacija sutiko, kad šiuo tarpu būtų išsiūsta bent trečia dalis ir sekanciu aukų:

Newark, N. J.,	3,000.00.
Boston, Mass.,	\$7,800.00.
Waterbury, Conn.,	7,125.00.
Schenectady, N. Y.,	1,218.00.
Minersville, Pa.,	749.93.

Viso \$19,882.93.

Trečia dalis: \$6,627.64. Raudonajam Kryžiui tiesiog prisiūsta, nepaskirta nė vienai nė kitai pusei, \$919.50. Ponas Bicknell' pušę jų pavedė L. S. Fondo dispozicijai, t. y. \$459.95.

Taigi šiom sykiu Raud. Kryžius pripažino L.S.F. direktivai viso \$15,254.57.

Pusė tų pinigų paskirta "Grudo" draugijai Petrograde, o kita pusė — Agronomijos ir Teisių Draugijai Lietuvoj, ir įprašyta p. Bicknell'i, kad nelaukdamas nei vienos dienos juos išsiųstų.

P. Bicknell' tą prašymą prizadėjo išpildyti ir tuojaus pasiūsti pinigus i Petrogradą telegrafu, o i Lietuvą perduoti su pagelba Ispanijos ambasadoriaus delegaciją Washingtone.

Nesusipratimai delei aukų vienok dar nepasibaigė.

Yra žinoma, kad tokių kolonijų kaip Bostonas, Newarkas ir kitų, kurios rėmėsi Bostono rezoliucija Lietuvių Dienoj, aukos turi būti padalintos ne taip, kaip delegatai dabar sutiko. Minėtojų rezoliucijoj nutarta pinigus siųsti 12-kai žmonių, 5 kurių yra progresistai (Agr. ir Teisių D-jos valdybos nariai), o 7 tautininkai-klerikalai. Toj proporcijoj tos aukos ir turi būti padalintos; ir visų tų kolonijų komitetai, kurie rėmėsi Bostono rezoliucija, tuojaus turi tą faktą pabriežti ir apie tai pranešti p. Bicknell'ui, kuris gavęs tokią instrukciją tuojaus priderama dalį aukų paves L. S. F. dispozicijai.

Taipgi yra žinoma, kad daugelyje vietų, kaip antai: Ansonijoj, Conn., kur surinkta \$2,250.50. Brockton, Mass., 2,770.00. Cambridge, Mass., 2,550.00. Cliffside, N. J., 436.89. Grand Rapids, Mich., 1,334.23. Haverhill, Mass., 1,522.82. Newark, N. J., (antras siuntinys) 418.51. New Bedford, Mass., 323.48. New York, N. Y., 10,000.00. Rumford, Maine., 247.73.

aukos buvo renkamos pasiremiant ar tai Bostono rezoliucija, ar panašia ant vietos padaryta sutarcia, arba gal vien tik L.S.F. šalininkų, vienok Centralis Komitetas tą faktą Raudonajam Kryžiui užtylejo ir reikalavo, kad visos aukos būtų jo direktyva. Nėra abejonės, kad tokių miestų buvo

ir daugiau; Lietuvos Selpimo Fondas to netyrinėjo, nes tikėjosi, kad Centralis Komitetas teisingai aukas paskirstys. Bet dabar pasirodė kas kita ir prisieina jau rinkti žinias. Todel L. S. F. prašo visų buvusių Lietuvių Dienos Komitetų, kur tik visos sriovės dirbo išvien, kad jie teiktųsi pranešti Raudonajam Kryžiui ir Lietuvos Selpimo Fondo kassieriui p. Šidlauskui: kokiom išlygom buvo susitarkyta ir kiek išviso surinkta aukų.

Pagalios yra žinoma, kad Centralis Komitetas skelbė, kad jis dalinime aukų elgsis visai bėpatyviškai ir, pasiremiant tuo jo skelbimu, daugelyje vietų L. S. F. šalininkai nereikalavo jokių sutarčių ir uoliai rinko aukas tikėdamiesi, kad nemažiau kaip trečia jų dalis teks ir Agronomijos Draugijai. Bet kadangi dabar gijai. Bet kadangi dabar C. Komitetas pasiryzo neteisingai pasinaudoti kitų darbu ir pasiūsti visas aukas klerikaliskoms įstaigoms, tai delegacija rado reikalingu prieš toki Centralio Komiteto pasielgimą griežtai užprotestuoti ir pareikalauti, kad priderama dalis iš abėnos sumos aukų būtų pasiūsta progresyviems visuomenės remiamoms įstaigoms, butent "Grudui" ir Agronomijos ir Teisių Draugijai.

Kadangi šitie klausimai reikalauja daug darbo kol bus galutiniai išršti, ir kadangi tas darbas neapsieis be lėšų, kurios turės būt padengtos iš aukų surinktų sušelpimui nukentėjusiųjų, tad delegacija padavė Raudonajam Kryžiui tokią propoziciją: jei Centralis Komitetas sutiks, kad viena trečia dalis visų surinktų aukų būtų pasiūsta minėtomis progresyviems Amerikos visuomenės remiamoms draugijoms, tai L.S.F. nuo tolimesnių pretenzijų prie Lietuvių Dienos aukų atsisakys. Nesutikęs ant to Centraliui Komitetui, L.S.F. darodys savo pretenzijų teisingumą ir reikalauja, kad atsakanti dalis aukų eitu įsteigoms, kurios rupinas ne politika ir tikėjimiskų propagandų platinimu, bet šelpimu nuo karės nukentėjusiųjų.

Delegacija išreiškė pagėdavimą, kad ne tik tie \$15,000, bet kad ir visos aukos būtų kuogreiciausia išsiūstos, nes jos ne tam juk buvo renkamos, kad gulėtų Washington, bet kad sušelpus badaujančius žmones.

L.S.F. pirmininkas p. Gugis stačiai pasakė Raudonojo Kryžiaus direktoriui: "Kokiam padėjime jus atsidurtumet, jeigu karę pasiūstų, o surinktos nukentėjusiems nuo karės žmonėms aukos gulėtų dar pas jus?"

L.S.F. Delegacija, kuri grįždama iš Washingtono buvo atsilankius ir "Keleivio" redakcijoj, labai džiagi, kad jai pavyko nors \$15,000 tuojaus išsiųsti, ir gali but, kad jos paragintas Raudonasis Kryžius pasirups ir visus pinigus siųsti.

Revoliucionieriai kviečia Rusijon d. Kapsuką ir Gri-gaitį. Na, tuomet tai būtų tenai tikra revoliucija!

Ponas Rimka p. Bulotos prispirtas prie sienos prisi-pažino, kad jis niekad nebuvo Lietuvos Demokrata atstovu ir dabar juo nėra.

Kas nieko neveikia
To niekas nepeikia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDEJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

KENOSHA, WIS.

Rusijos revoliucijos pasveikinimai.

Vietos L. S. S. 58 kuopa pasveikinimui Rusijos revoliucijos surengė prakalbą. Kalbėtojai buvo draugas P. Grigaitis iš Chicagos.

Gerb. kalbėtojas atvaizdino Rusijos valdžios padėjimą pirmos revoliucijos, kuris tai padėjimas carui Nikolajui rodėsi visgeriausia. Manė jis, kad niekad daugiau žmonės jo nemylėjo, kaip dabar, kada karė apkvaishino juos. Taip manė sau Mikė, bet pasirodė, kad žmonės visai kitaip mano, ką parodo šita revoliucija ir pasodinimas patinkamų elnių.

Kad šitokie Rusijoje atsitikimai nemaža linksmina viso pasaulio pavergtųjų žmonių širdis, ypačiai mūsų lietuvių darbininkų, tai nei sakyt nereikia. Čia susirinkę žmonės revoliucijos paremimui suaukavo \$15.6.

Prakalbos pertraukioje d-gė M. Paukštienė ir d-gė M. Kiminienė padeklamavo tinkamas eiles.

Antrojo dalyje savo prakalbos d. Grigaitis išparodė šios šalies darbininkų padėjimą ir kapitalistų šeimininkavimą, kad grynai dėl savo pelno surengė net karę, i kurią stumia darbininkus, kad jie savo gyvasias ir sveikatas tąjį pelną savo prispaudejams gamintų.

"Pagalvokite," sako d. Grigaitis, "ar bent viena šalis arba tų šalių žmonės iš karės turi kokią gerovę?" Turint taip daug gyvų pavyzdžių, tiesiog reikia stebėtis, kad net ir tarpe lietuvių atsiranda tokių ubagų dvasioje, kad pritaria amunicijos fabrikantų reikalavimams karės.

Draugo Grigaičio prakalba padarė gerą įspūdį. Žmonių buvo gana daug, ir kiekvienas mąstantis išsinešė aiškų supratimą, kas yra darbo žmonių draugai, o kas yra jų priešai.

Kenošiečiai rengiasi pakviesti su jo misija kun. M. X. Moky, kas parodo, kad kova su klerikalais aiškiau pradeda apsiereikšt ir pasmumis.

Šiuo tarpu darbai čionai gana susilpnėjo. Nepatartina darbininkams į čia važiuoti darbo jėškant, nes ir vietos darbininkų daug be darbo vaikščioja.

J. Martin.

PHILADELPHIA, PA.

Kunigo pamokslas.

Kadangi žmonių kalbama, jog kunigija daugiausiai pasverčia savo pamokslus apie socialistus, nuėjau ir aš bažnyčion, kad pasiklausius tų pamokslų.

Patyriau, kad žmonių buvo teisybė kalbama. Kunigas vos persięgnojęs pradeda akėti tuos nedavėras socialistus, kuriems visokių vardus matyt betinginaudamas klebonijoje išmislina ir atėjus bažnyčion pamokslas sakyti paskui krikštija-pravardžioja, kaip tamsiausius piemuos ar ilgaličyuvė davatka. Manau sau klausydamas tų blevyzgų: o jūs veidmainiai, veidmainiai. Mokinatė "nekalbėkite apie artimą tavo," o kaip bjauriai, dagi toj savo šventinyčioje, meluojaite!

Supratau, delko kunigas taip draudžia savo parapijonams klausyt, ką socialistai sako; bijosi jis, kad žmonės nepatirtų teisybės ir nepamatytų, kaip niekingai jiems kunigas meluoja.

Tolesniai tasai "dievo tarnas"

mokina, kad žmonės neprivalo jėškot sau laimės ant žemės, bet turi melsties pasninkaut ir pakutavot, kad gauties į dangaus karalystę, kur per amžių-amžius angelų ir cherubų chorai gieda "šventas, šventas"... Misiinu sau: linkiu tau vadove į dangų pirmiausia nukeliauti, nes kaslink manęs, tai žinau, kad per amžius klausyties tų nuobodžių, amžinai kartojamų giedalų "šventas, šventas" aš ilgai negalėčiau, ir reikalaučiau, kad kuograičiausiai mane iš ten paleistų... Tatai, rodos, ir vaikas gali suprasti, kad dėl tokių laimiu, kaip dangiškos, neverta pašvest nei 25 centų už įžangos tikieta. Kamgi po plynių da melsties, pasninkaut ir pakutavot, atiduodant visą savo atliekamą uždarbį kunigams ant mišų?

Esmi tikras, kad tasai vadovas į dangaus karalystę pats anaipol į ten nenori keliauti. Žinau, kad susirgęs, kuogreičiausiai šaukia si daktaro, kad Dievo dovana-ligą nuo jo šalin numestų ir apsaugotų nuo patekimo Dievo karalystėn. Žinau, kad tasai mokytojas, liepantis neįėjškot žemiškos laimės, pats kaip tik daugiausiai jos jėško.

Visa tai žinant ir girdint kunigo pamokslą: "neįėjškot sau laimės ant žemės" — taip ir veržiasi protesto žodis: veidmaini! Jei tiki į Dievo karalystę, pirma pats eiki tuo keliu, kuriuom liepi eiti kitiems.

Taip, aš iškliausiu kunigo pamokslą, patyriau daug teisybės, patyriau visiems katalikams, klausant kunigų pamokslų, protauti, o iš tų pamokslų turės sau naudoti, supras, kad kunigų Dievas, — tai visagalis viešpats Doleris.

Philadelphijos vaikinai.

TACOMA, WASH.

Lietuviai remia Rusijos revoliuciją.

D. L. K. Vytauto dr-ja ir L. S. S. 237 kp. savo susirinkimuose 1 d. balandžio s. m. nutarė remti Rusijos revoliuciją.

Kadangi Rusijos revoliucijos pilnas laimėjimas duoda daug laimėjimų viso pasaulio proletariatui, nemažiau ir mūsų Lietuvos žmonės, todėl ypač mus labai linksmina tatau, kad Rusijos proletariatas galų-gale nuvertė nuo sosto tąjį kruviną carą, kuris nemaža ir mūsų brolių kraujo yra išsiurbęs.

Kad revoliucija būtų galutinai laimėta, reikalinga yra pagalba revoliucionieriams, todėl tatau atjausdama L. D. K. V. Dr-ja iš savo kasos paaukavo 25 dolerius, o atskiri jos nariai suaukavo da 10 dol., ir viso \$35.00 pasiuntėm per "Kovos" redakciją Revoliucijos remimo fondan.

Po \$1.00 aukavo šie nariai: V. Kavaliauskas, V. Grikielis, D. Gedeminas, R. Skujai, K. Skučas, J. G. Bendrick, G. J. Sajons ir K. Gabriunas, Y. Vaisiunas, A. Šapalas, T. Mitchell ir A. Pazarauskas — po 50c.

Aukavusiems pridera tarti aciu. Geistina, kad ir kiti darbininkai neatsilikty nuo to švento darbo.

V. Kavaliauskas.

Monarkos savo tyranija, republikonai išnaudojimu nubudina milžin-darbininką iš miego; nuo jo pasiraišymo grūna sostai ir trūksta retėžiai.

LEECHBURG, PA.

Angliagasių straikas.

Sustreikavusieji čionai angliakasiai 2 d. balandžio surengė demonstraciją, reikalaudami pripažinimo uni-jos.

Atvažiavusius iš aplinkinių miestelių streikierius Leechburgo streikieriai pasitiko su muzika ir susivažiavę darbininkai sveikinosi, išreikdami vieni kitiems brolišką užuojautą bendroje kovoje su kapitalu. Susiformavusi į eiles mainieriu minia traukė gatvėmis, šaukdami pripažinimo darbininkams teisės organizuoties, kad bendromis spēkosi besigynus nuo išnaudojtojų. Indomu, kad susipratusios darbininkės su kudiškais ant rankų eidamos pirmose demonstracijos eilėse šaukė pripažinimo darbininkams uni-jos.

Prieš tą darbininkų demonstraciją kapitalistai su savo ginkluotais samdiniškais bijojo pasirodyti, visi jie kai žvirbliai sulindo į žagarus.

Po demonstracijos buvo prakalbos trijose kalbose. Kalbėtojai išrodinėjo, kaip kapitalistai išnaudoja darbininkus ir koku būdu darbininkai gali nuo to išnaudojimo apsiginti.

Streiklaužių randasi labai mažai. Berods, yra keliatas ir lietuvių, kurie palaiko vergiją, parsiduodami kapitalistams ir padeda jiems sulaužyt streiką. Bet visi tie, kurie streiklaužiauja, — tai paprastai nupuoli-liai, patįs savęs negerbiančiai asmenys, jie kapitalistui irgi mažą naudą gali padaryti, todėl su jų pagalba streiko nesulaužys.

Jonas Stankevičius.

POTTSVILLE KALEJIMAS, PA.

Delei lietuvių knygyno.

Amerikos lietuvių skaitančiai visuomenei yra žinoma, kad Pottsvillės kalėjime, pasirūpinus gerb. A. J. Banauskui iš Minersvilles, Pa., ir kitiems, likosi įsteigti kalinių naudai knygne-lis.

Kadangi kaliniai mainosi, tai dažnai mainosi ir knygne-lio priežiūra. Pabaigoj pereinutų metų knygne-lis likosi pavestas mano globai. A. J. Banauskui atsilankius ir atvežus 20 egzempliorių knygų knygne-lui, jis rado mane tinkamu skirt knygne-lio globėju. Aš apsiėmiau. Bet vėliaus, pradėjus sklyst kalboms, kad aš imuosi sau pinigų iš lai-krasčių, pradėjus tiliems kaliniams skųsti mane kalėjimo valdybai, buk darau sau biznį, užrašinėdamas laikraščius, atsisakiau nuo knygyno globojimo.

Užrašiau "Laisvę," "Amerikos Lietuvį," "Šakę," ir "Naujienas." "Laisvę" pirmu kartu pasiunčiau \$1.25, antru kartu \$1.00; "Amerikos Lietuvį" pasiunčiau 50c; "Šakę" — \$1.00; "Naujienoms" — \$2.50. Tuos pinigų, suprantama, surinkau iš tų kalinių, kurie tų laikraščių norėjo ir pirmiausiai tuos laikraščius skaitydavo tie, kurie prunmeravo juos. Aišku, koki aš biznį iš to galėjau sau daryti. Netiesiogiai kaltinamas aš buvau priverstas atsisakyti nuo knygne-lio globojimo. Teisybė į aišk-tę išėjus, kalėjimo valdyba priverstė mane vėl likti lietuvių knygyno globėju. Nuo 19 d. kovo šių metų Pottsvillės kalėjimo Lietu-

vių Knygynas vėl randasi mano priežiuroj.

Šiuomi kreipiuosi į lietuvių visuomenę, kad kas turi atliekamų raštų — knygų, malonėtų paaukaut Pottsvillės kalėjimo Lietuvių Knygynui. Žinote gerbiameji, kad kalėjiman patenka daugiausiai tų žmonių, kurie dėl savo tamstumo, dėl savo protiško silpnumo nesukontroliuoja savo jausmų. Patekę į nelaimę daugelis jų pradeda protauti. Knygos jiems labai ir labai reikalingos. Duodami jiems knygąs darote, gerbiameji, didelį labą visai draugijai.

Tai gi meldžiu ir tų buvusių kalinių, kurie išeidami iš kalėjimo išsinešė knyge-lių, kad jas gražintumėte knygynan ir nenuskriaustumėte tų, kurie da lieka vargti nelaisvėj.

Taipgi tariau širdingą aciu toms redakcijoms, kurios savo leidžiamus laikraščius siunčia mūsų knygynan, kaip tai: "Keleivio," "Laisvės," "Kovos," "Lietuvos," "Amerikos Lietuvio," "At-eities," "Saulės" ir "Žvaigždės." Taipgi pridera širdingą kalinių dėka tiems mūsų leidejams, kurie aukauja savo leidinių mūsų knygynan.

Antanas Steponkevičius
Cell 91, Schuylkill Co. Prison, Pottsville, Pa.

BAYONNE, N. J.

Prakalbos.

Balandžio 1 d. L. S. S. 36 kuopa turėjo prakalbą. Kalbėjo d. J. Jukelis iš New Yorko, apipiešdamas Amerikos darbininkų padėjimą, iš kurio išeiti, kalbėtojas manymu, yra tik vienas tikras kelias, — tai darbininkų sukilimas prieš savo išnaudojimą ir žudytojus.

Kalbėtojas prirodė, kaip Rusijoje žmonės drebėdavo prieš caro galybę, nežinodami savo galybės. Bet kada vargas ir badas atidarė jiems akis, kada jie pamatė savo spēkas, tai caro galybė į vieną dieną į dulkes pavirto, pats galingasis caras pasiliko ant žmonių malonės. Kad tasai budelis ne užmokojo savo gyvasias už šimtų tukstancių žmonių gyvastį, kurią jis jiems yra išplėšęs, tai tik todėl, kad darbininkai žmoniškumo žvilgsniu stovi nepalyginamai augščiau už buržuaziją.

Rusijos darbininkai, pamėję teisumą ir savo rankas, panaikino net ir įstatymą apie mirties bausmę, vadinas faktiškai priparodė kaip bjauriai darbininkus šmeižia buržuazija, kuri nuolatios skelbia, kad revoliucijos šalininkai — tai kraugeriai ir tp.

Prakalbos pertraukioje skambino balalaikų orkestras iš Elizabeth, N. J.

Pakalbos buvo gana pasėkmingos. Prie kuopos prisirašė 4 nauji nariai. Aukų lėšoms padengti, o kas liks pasiusti Revoliucijos Remimo Fondan, susirinkusieji suaukovo \$9.97c. Atliko \$7.50, kuriuos pasiūsta d. L. Pruseikos vardu L. S. D. Partijai.

Aukautojams reikia tarti aciu, ypač kalbėtojui, kuris net ir savo kelionės lėšas paaukavo revoliucijos reikalams. Taipgi ir balalai-ku orkestra tą pat padarė, už ką jiems priguli nuo rengių nuosirdus aciu.

J. Gavėnas.

Tautininkai su Šliupu priešakyje reikalavo karės, nes nori, kad žmonių skurdas ir priepaūda pasiektų augščiausį laipsnį.

UTICA, N. Y.

Darbas be vaisiaus.

Jau antri metai kaip čionai tveriamas S. L. A. kuopa. Tuo tikslu daugiausiai darbavosi "Keleivio" skaitytojai. Jau surinko net 15 narių ton tveriamon kuopon, nes mat žadėjo už 30c. mėnesinės mokes ties da ir laikraštį "Tėvynę." Galia, kad tie mūsų organizatoriai dirbo darbą, nežinodami nei patįs kokia iš to bus nauda. Tik gavę iš Susivienijimo centro visas informacijas ir narių priėmimo aplikacijų blankas patyrė, kad jie visai kitaip manė, o tie kuriuos prikalbino prie kuopos patyrė, kad organizatoriai jiems "melavo." Tai gi iš tos 15-kos narių pasiliko tik trys. Kitiems pasirodė, kad mėnesinė mokes ties peraugsta, kitiems da kas kitas nepatiko ir mūsų organizatoriaus darbas paliko be vaisiaus.

Galia, kad kuopos tvėrė-jai nepasirūpino gauti visas informacijas iš anksto, tai bent nebūtų to apsiyvilimo, ir to kvailo džiaugsmo mūšikių kerikalių, kurie išgirdę, kad tveriasi SLA kuopa tarsi į uodegą įkirsti pradėjo bėgti po stobas ir baugini žmones visokiais babilais, buk bedieviai "tveria draugystę" ir sunku bus juos išnaikinti, kada tik suleis savo šaknis.

Tąja atkalbinėjimo agitacija daugiausia čia pasižymėjo V. B., kuris sakosi buvęs Amerikos kariuomenės "oficerium," ir dabar čionai nori sutverti militaristą kuopą. Tečiaus, kad jam tikslas atsiekti nesiseka, tai bando kenkti net ir pašalpinei žmonių organizacijai. Suprantama, stoka blaivaus susipratimo žmonės kolkas tos reikalingos organizacijos neleido užmegsti, bet mūsų klerikalų džiaugsmas visgi da per greit. Tie patįs žmonės netrukus supras reikalingumą apsidrausti ir SLA. atsimas, nežiurint kaip labai to "bedieviško" apsiereikimo mūsų klerikalai tebijo-tų.

Buvo čia susitvėrusi iš 25 narių TMD kuopa. Bet kuopos pirmininkui išvažiavus ir išsivežus su savim sykliu čarterį ir knygas, ir kuopa pakriko. Biski juokinga žiurint į tai, kaip mūsų žmonės da nepriaugę be vado gyventi.

Buvo čia susitvėręs Lietuvių Kluabas, kad galima būtų daugiau girtuokliauti. To kluibo prezidentu buvo tas pats "militaristas," kuris dabar vėčius organizuoja. Kaipio militaristas jis militariškai ir valdyti pradėjo: nepaklausantiems jo žandus daužė. Pataikęs ant drasulio vargšas prezidentas likosi areštuotas ir pasodytas už geležinių grotų. Reikėjo keliato šimtų dolerių, kad prezidentas-mušeikas iš belangės išėmus. Kluibas netekęs savo vado ir pats liovėsi gyvavęs.

Tai gi čionai darbas be vaisiaus palieka ne tik SLA kuopos tvėrėjams, bet ir kitiems.

Galima pridurti, kad ir mūsų neženotam tėveliui Vangui darbas be vaisiaus palieka. Vargšas prie alto-rius susirietęs keikia "Keleivio" skaitytojus, gazdina pragaru ir visokiomis šmeiškloimis, kad tik nubaidžius žmones nuo "Keleivio," bet jo darbas niekais jam eina ir gana.

Aš natūraliau, kad "Keleivio" skaitytojai, kuriuos kunigas vadina vagiais ir raz-

baininkais, pareikalautų iš to nepraustaburnio faktiško prirodymo.

Dembskio pasekėjas.

NASHUA, N. H.

Draugiška vakarienė.

Balandžio 8 d. L. S. S. 192 kuopa turėjo draugišką vakarienę. Svečių atsilankė iš Worcesterio, Lawrence ir Lowellio, išviso svečių buvo apie 50 ypatų.

Vakariolio programas sudėdė iš prakalbėlių, dainų, monologų ir deklamacijų.

Drg. V. Zelonis, iš Lawrence, pasakė puikią prakalbą apie Rusijos revoliuciją, ir kaip Amerikos kapitalistai stumia šią šalį į kruviną Europos skirdynių sukuri. Revoliucijos paremimui susirinkusieji svečiai suaukavo \$13.40.

P-lė M. Karkuskiutė pas-kambino pianu keliatą revoliucinių dainų ir sudainavo "Broliai sukruskim," p. E. Likiutė sudainavo "Aš išmainiau laukus tėvynės." Deklamavo: K. Bruzgiutė, J. Karkuskas, V. Čulada ir kiti vietiniai draugai, kurių vardų nepame-nu.

Mūsų tautininkai per savo "Vienybę Liet." raudoja kad Nashuėj nieko negalima veikti, nes parengus kokią nors pramogą prisieina lėšas patiems rengėjams apmokėti. Reikia pasakyt, kad jie teisybė apie save sako. Da kiek laiko ir pačių mūsų tautininkų nebiks.

K. Barauskis.

LOWELL, MASS.

Atsakymas Lowellio kunigo gospadinėi.

"Darbininko" 38 numeryje vietos kunigo gospadinė su keliatų matomai jos prikalbintų davatų protestuoja prieš socialistus, kam ti sakosi debatus su klerikalais socialistai laimėjo.

Ištikrųjų, reikia buti tik kunigo gospadinė ir tokion tamsiom davatkom, kaip tie kurie pasirašė po tuo protestu, kad parodyt visuome nei tokį savo kvailumą. Nieks daugiau neapjuok klerikalų žioplumo, kaip Lowellio kunigo gospadinė ir kompanija savo "protestu" ir Kemesio "Darbininkas" to "protesto" talpini mu.

Debatorių kalbos kaip vienos, taip ir kitos pusės buvo kuone žodis žodin paskelbtos mūsų laikraštioje. Ne socialistai sako katra ti debatuojančių pusių sav argumentais sumusė savo oponentus, bet tatau sak kiekvienas skaitytojas, kas tik skaitė debatų aprašymą. Kaipgi kunigo gospadinė su 10-lčia davatų gali už drausti mažų-mažiausias penkesdešimčiui tukstancių skaitytojų tikėti, kad debatai socialistai laimėjo?

Ant kiek da nesubrend mūsų klerikalai, tai aiškiau siai parodo tas faktas, kad tokį vaikišką protestą nesi sarmatija skelbti jų vado vaujantis organas, Kemesio "Darbininkas."

Lowellio kunigo gospadinė tai atsakyt galima negu-ti tai, kad debatų aprašyme ji minima todėl, kad pasirodė ant tiek paika, kad plojo Ramanauskučio ir Mėšliuko nesamoniškas, kurios visai publikai darė tik juoką. Sakėčiau jau bent tylėtų ir daugiau neišsišlokinėtų. Bet kur tau, jina! vėl išstato save ant visuo menės juoko. prikalbinda ma davatkas kryžiukais pasirašyti po savo "protestu" prieš socialistus.

Pinavijos žiedas.

BERISSO, ARGENTINA.

Socialistų prieši.

Pastaruoju laiku iš Argentinos lietuvių gyvenimo Amerikos lietuvių laikraštijoje vis dažniau ir dažniau pasirodo šiekios ar kitokios žinutės-žinėlės. Tik labai nemalonu, kad argentiniečiai korespondentai, vietoje informuoti mūsų lietuvišką visuomenę teisingomis žiniomis apie vietos lietuvių judėjimą, dažnai siunčia laikraščiuosna prasimany-mus ir tiesiog melagingas žinias.

Taip, pav. "Vien. Lietuv-ninkų" N3. tulas "Vargdienio" narys tarsi paskučiausias, visokios gėdos nusto-jes paleistbūrnis šmeižia vietos socialistus.

Polemizuoti su tokiu gail-valu būtų perdidelis pasiže-minimas savęs, tik reikia pasakyt koki esama to socialistų šmeižiko, pakarto-jant jo paties žodžius. Jisai su pasididžiavimu paskel-bia, kad L. S. S. organizatoriai ir tvėrėjai — tai tie, kurie patįs neturi ką valgyt, kad vienas tų organizatorių iš bado papildė saužudystę, o kiti du po pralaimėto streiko išiskolino už valgi.

Jeigu ištikrųjų ir taip būtų, tai tik jau ne "Vargdienio" nariui džiaugties, kad žmonės, neturėdami ką valgyt, nusizudo. Ne "Vargdienio" nariui džiaugties delei darbininkų pralaimėto streiko, nes prie "Vargdienio" priguli tik skurdžiai darbininkai ir tokiau-jau turi buti ir tasai "Vargdienio" narys.

Kad ir jam gali prisieiti tokios dienos, kad neturės ką valgyt, geistina, kad pažįstantieji jį tuomet pasidžiaugtų ir palinkėtų jam laimingos saužudystės. Jei prisieis kovoti už kasnį duonos ir kovą pralaimės, geistina, kad kiti pasityciotų iš jo. Nes tos rūšies asmuo nėra vertas niekieno pasigailėjimo — tai žemiausios rūšies vergas, kuris kaip šuo prižištas kapitalisto lenciugu, gindamas savo tyroną, kandžioja tuos, ką ir jį nori paliausuoti nuo retėžio.

Manau, kad daugiau nei nereikia kalbėti, kad skaitytojas suprastų kokio asmenės esama to "V. L." korespondento, kuris bešmeiždamas socialistus nei nesijuto, kaip pilniausiai pats save sukarakterizavo.

Sveiko proto žmogus negalėtų su pasididžiavimu ir džiaugsmu pasakoti, kad socialistų organizatoriai iš vargo žudos arba išiskolina, nes jeigu taip yra, tai iš tokios nelaimės ne tik nepri-dera doram žmogui džiaugties, bet darbininkui net ir nėra mažiausios naudos. Bet "Vargdienio" narys net stambiai meluoja, skelbdamas, jog vienas tų streikierių išiskolino 100 pesų, o kitas 75 pesus.

Patsai dalyką ištyręs, turio dokumentus, kad vienas tų nelaimingųjų kovotojų už darbininkų geresnį buvį išiskolino 60 pesų, o antras tik 19 pesų 50 c. Ir visai ne "Vargdienio" nariui jie yra skolingi, tai koks reikalas "Vargdienio" nariui rupin-ties svetimu kišeniui?

Kad jis nori, kad darbininkų kišeniui būtų tušti — tai aišku. Bet esmi tikras, kad ir Vargdienio nario kišeniūs neperpilnas, tai džiaugties visu tuo gali tik beprotis žmogus.

Jeigu "V. L." pasinaudoja tokių asmenų rašiniais, tai taipgi aiškiai priparodo, kad jinai iš darbininkų ne užsipelno jokios paramos.

T. Žebrauskas.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Duok kelią!...

—Ką tu sakai, tėve?

—Sakau: iškeliu, vyčių generolas eina!

—Tu, tėve, jau buvai kur nors ant krikštynų.

—Nausa.

—Bet man rodos, kad tu išsigėręs.

—Kodėl?

—Todėl, kad eini svirnodamas ir šauki, "duok kelią." Blaivas žmogus to nedarytų. Juk kelias platus.

—No difrens, vaike, tu vistiek turi trauktis iš kelio, kada eina vyčių generolas.

—Tai kas, kad tu vyčių generolas? Ar tu manai, kad tau visas kelias priguli? Na, o ką gi tu man padarysi, jeigu aš prieš tave nesitrauksiu?

—Vaik, bedieviškai nekalbėk! Ar nematei, ką "Darbininkas" rašo?

—O ką?

—O matai, kaip nežinai! —Aš jo neskaitau.

—Tenai, vaike, išvyrožyta kaip ant delno, taip, kad ir aklas supras.

—Ką supras?

—Kodėl tu, vaike, taip daug klausinėji. Aš jau taip moksliskai tau aiškinu o tu vis nesupranti.

—Tu pats nežinai, tėve ką tu aiškini.

—Kaip gi tai nežinai. Aš tau aiškinu, kas reikia daryti, kada vyčių generolą pamatai. Aš tau sakau, kad tą patį rašo ir "Darbininkas." Jis tenai aiškiai pasako, kad lietuviskam vaisiui reikia tik suukti "Duokit kelią, vyčiai eina!" —Ir tuojau, kaip matai, visi turės pasitraukti į šalį.

—Na, o jeigu nepasitrauks?

—Šarap, Maikie! Dabar aš turiu balsą, o ne tu. Sprečytis prieš vyčių generolą nevalia. Žinai, dabar vainos čėsas. Trauksiu šoble per kaklą ir nusiris galva kaip kopustas.

—Nesigirk, tėve, su savo šoble, nes štai policmanas stovi.

—Sakau šarap, kada aš kalbu. Tu nežinai vajuonų zokonu. Laikė vainos generolas yra štaršas da ir už policmaną. Jės, vaike, jus socialistai gyrėtės su revoliucija, o mes, vyčiai dabar galim pasigirti su vaina. Dabar musy laikas. Mes galim daryti ką norim, ba mes esam patriotai, mes gitanam kontrą. Ot, ir pereita vakarą aš vienam bedieviui langą išmušiau ir jis nieko

negali man padaryti, ba jeigu patrauktų ant sudo, aš pasakysiu, kad einu ant vainos ir langą išmušiau iš chrabasties.

—Tokių niekų, tėve, nepasakok.

—Vaik, lietuviškas vaikas tai ne niekai. Musų nacionalistai dabar galvoja apie tai, kokią uniformą lietuviškam vaiksui geriau tikty. Kaip tik uniforma bus gata, tada prašysim Amerikos valdžios, kad duotų mums oficerių vajuono muštro pamokyt. Tuomet ir tu pasakysi, kad vyčiai yra regli vaikas.

—Sakai, tėve, kad ir uniformą norit įsitaisty?

—Jessa.

—Kokią gi uniformą jus manot daryti: amerikonišką ar tautišką?

—Aš to nežinau, vaike, ba apie tai rupinasi tam tikra komisija. Jeigu tas nuomans prigutų, tai aš sakysiu, kad reikia tautišką įsitaisty, tokią kaip Vytauto laikais turėjo. Tokia uniforma musy vyčiai apsiengę galėtų pakelti lietuvių vardą svetimtaučių akys.

—Aš irgi tam pritariu, tėve. Vyčiams geriausia tik tautišką uniformą: balti rinyčiai, dryžos kelinės ir ryžos—tai būtų tikra Gedimino gvardija.

Kad mokslas žibėtų.

Kad mokslas man sužibėtų, Kad tamsa neglobyt akis, Krutinė tad išauklėtų—Kiltinus jausmus ir mintis.

Ne iš skausmo dainelę pinčiau, Puošiamą dejonėms, Vargais, Bet žmoniją prie meilės vadinciau Ir vesčiau liuosybės takais.

Drebėtų nuozmus kapitalas Prieš meilę, vienybę draugų. Pakiltų tad proletaras, Numestų tą jungą vergų...

Gerėtų vargdenio krutinė, Atrastų ramybių saldžių—O toji baisi kankinė Pavirstų į taurę džiaugsmų.

L. Studentas.

Patol naguose kapitalizmo Vargdieniai skausmuose vaitos, Pakol vėliava Socializmo—Pasavilj neužplevesuos.

L. Studentas.

Karė ir Amerikos Socialistų pozicija

Pirm negu kalbėsime apie Amerikos Socialistų Partijos suvažiavimo nutarimus, privalome išsiaiškinti kelią dalykų, be kurių žinojimo negalime spręsti apie tų nutarimų pozityvumą.

Europos karė viso pasaulio socialistų tarpe pagimdė dvi priešingas pažiūras, apie kurias besigrupuodami vienminčiai visose socialistų partijose sudarė dvi srovi. Nuo tos srovių formacijos neišliko ir labiausiai atitolinta nuo Europos kontinento Amerikos socialistų partija.

Tų priešingų srovių, arba—kaip priimta jau tati vadinti—kairiųjų ir dešiniųjų socialistų susikirtimai gana gerai žinomi ir mums, pas kuriuos musy socialistų sąjungoje "kairioji" srovė gana jau išsivysino savo "kova" prieš "dešiniuosius", kurie iki šiol da aiškiai nėra pasirodę, nei jų neužreikšė stoja dešiniųjų pusę.

Kas tečiaus veikiasi pačioje Amerikos Socialistų partijoje, musy platesnei darbininkų visuomenei nedaug težinoma. Socialistų sąjungos organas iki šiol daugiau laiko, vietos ir energijos pasvėčia kovai prieš lietuvių socialistus laikraščius, negu informavimui kas dedasi šalies darbininkų politikos partijoje. Visai negali but stebėtina, kad daugelis lietuvių socialistų sąjungos narių iš žinios apie šalies socialistų partijos užimtą poziciją gali išsinešti gana nemalonius įspūdžius ir daryti klaidingus išvedimus.

Žinome, kad Am. Soc. Partijoje, kaip ir visų kitų šalių partijose, sykiu su Europos karės prasidėjimu apsirėškė dvi skirtingos nuomonės apie karę, nes yra apsigynimo karė ir yra užpuolimo karė. Bet kur yra apsigynimas, o kur užpuolimas šiandieniniame kapitalistiniame internaciale ir imperialistinė valstybių politikoje—labai sunku apibrėžti ir nustatyti. Delto šiame dalyke nuomonių skirtumas būtina turi apsiereikšti ir tatau yra neišvengtina. Ktra tų susidariusių dviejų pažiūrų klaidinga, o kuri teisinga, gali prirodyti tik gyvenimo bėgis. Bet socialistai nėra evolucionistai; jie išanksto nori žinoti ką gyvenimo bėgis neša, kad prie naujo apsiereikimo buti prisirengusiems, todėl jų ginčuose yra daug kas labai vertingo. Gyvenimo bėgis patvirtina vieny ar kitų nuomones teisingumą ir mus naujos ateities budavotojus, įtikina apie vieno ar kito nustatyto principo vienos ar kitos jo pusės silpnumą.

Kapitalistų interesų delei Amerikos karė paskelbta. Išidomėkim kongreso priimtą rezoliuciją, paskelbiančią Vokietijai karę. Rezoliucija liekasi istorišku dokumentu, kiekvienas joje žodis giliai apgalvotas, jo žodis žodinis skamba:

"Kadangi imperialė Vokietijos valdžia daug kartų dasileido kariškų darbų prieš valdžią ir tautą Jungtinių Valstijų šiaurinės Amerikos, todėl

"Senatas ir Jungtinių Valstijų šiaurinės Amerikos atstovų butas, susirinkęs kaip kongresas, šiuo mi pripažįsta, kad formaliu budu tarp Jungtinių Valstijų Amerikos ir imperialės Vokietijos valdžios įvyksta kariškas stovis, ir

"Senatas ir Jungtinių

Valstijų Amerikos atstovų butas, susirinkęs kaip kongresas, pripažįsta, kad prezidentas šiuo mi liekasi įgaliotas ir pašauktas pavartoti visą laivyno spēką, taipgi ginkluotą Jungtinių Valstijų sausžemio jėgą delei vedimo karės prieš cėsoriską Vokietijos valdžią, ir delei privedimo konflikto prie laimėtos užbaigos, delei ko Jungtinių Valstijų Kongresas šiuo mi aukauja šalies turtų šaltinius."

Žinome, kad Soc. Partijos atstovai kongrese M. Londonas toje rezoliucijoje nematė "apsigynimo karės," vadinasi, pripažino, kad tai yra užpuolimo karė. Savo kalboj išparodė, kad visuomenė tos karės negeidžia, nes šalies valdžia neleidžia spręst pačiai visuomenei ir griebiasi priverstinio ėmimo vyrų kariumenėn, mindžiojant senas šalies tradicijas, nes nesitiki gauti liuosnorių, kurie eitų karėn, nematydami, kad juos kas užpultų.

Tokios nuomonės yra anaipol ne visi Soc. Partijos vadovaujanti nariai.

Verta yra gilaus išidomėjimo socialistų diskusija New Yorke delei karės.

Diskusijoje susirėmė dvi nuomonės. Vieną jų iškėlė socialistas Morris Hillquitto. Už Hillquitto rezoliuciją balsavo 101, o už Trockio 79 balsai.

Abi rezoliucijos savo pradžioje užreikšia, kad principaliai socialistai visomis galimomis priemonėmis ir spēkomis privalo kovoti prieš pradėjimą karės ir prieš vykdimą gyvenimantų reakcinių įstatymų, kurie pastaruoju laiku likosi senato ir kongreso užgirti. New Yorke socialistai, priimdami rezoliuciją, protestuoja tad: prieš padidinaną ginklavimosi, prieš didinaną laivyno, prieš kėsinimąsi įvesti priverstiną visuotinę kariumenišką tarnystę prieš maišymą šalies Europos valstybių karišką politiką ir prieš šnipų susekinėjimo priemones, kurios naikina laisvę spaudos ir susirinkimų. Tečiaus po viso to rezoliucijos pasirodo griežtai viena kitai priešingomis, kada kalbama apie socialistų poziciją karėi kilus.

Hillquitto ir už jo rezoliuciją balsavusi didžiama yra tos nuomonės, kad karėi kilus reikia mest į šalį gincus, bet daboti vien darbininkų interesus, kad iš karės ištrauktų kuodaugiausiai tiems interesams laimėjimų. Reikia žiūrėti, kad kariaujanti valdžia ar klesla nesuvaržytų laisvės žodžio, susirinkimų ir spaudos. Reikalinga žiūrėti, kad karė kuomžiausiai aukų prartyt, ir visomis galimomis daryti spaudimas, kad karė kuogreiciausiai užsibaigtų be jokios kariaujančių pusų laimėjimo.

Suprantama, kad apie tą ilgą rezoliuciją daug kas galima pasakyti ir su daugeliu jos punktų nesutikti.

Mažumos, butent Trockio rezoliucija daug revoliucioniskė, nes reikalauja, kad kilus karėi ir iškilus darbininkų streikams, Socialistų Partija visus tuos streikus aktyviai paremtų ir pabrėžia, kad S. P. uždavinis yra organizuoti ir remti tuos streikus, kurie apsunkina karės vedimą. Trockio rezoliucija baigiasi užreikimu, kad "privalome

be jokių atžvilgių paremti visas tas priemones, kokias tik galima bus pavartoti, kad apsunkinus normalią pramonijos bėgi."

Maždaug tokomis pat priemonėmis Trockio rezoliucija pataria kovoti prieš mobilizavimą industrijinės darbininkų armijos ir tt. Hillquitto kritikuodamas Trockio rezoliucijos antrą dalį pasakė, kad Trockio rezoliucijos tvėrėjai stumia mirties pavojun tukstančius draugų, kuomet patįs pabėgo iš Rusijos ir pasislėpė Jungtinėse Valstijose, kad to mirties pavojaus išvengus. Hillquitto protestas prieš rezoliuciją, kuri stumia amerikoniškus darbininkus beviltigon, kruvinon kovon, buvo pamatuotas ir labai vietoj.

Amerikos Socialistų Partija per daug da silpna, kad galėtų stvertis savo kovoj tokių priemonių, kokias siūlo d. Trockis. Juk d. Trockio siulomos priemonės yra kaip tik tos pačios, kokias Europos socialistams siūlė "generalio streiko prieš karę" šalininkai. Karėi kilus apie tą generalį streiką nei svajot nebuvo galima. Pavartoti priemones, kad "apsunkinus normalią pramonijos bėgi" ir tokomis pat priemonėmis kovoti prieš valdančiosios kleslos mobilizavimą darbininkų karinei medegai gaminti—tai išrodo, kad tai svajonė žmogaus, įsivaizdinusio sau šalies proletariatą taip susorganizavusiu ir disciplinuotu, kad užtenka vieno partijos palėpimo, kad sunaikintų visus valdančios kleslos pasiryžimus. Rimtuose tariuose perversmo momentų panašioms iluzijoms neturi but vietos. Tečiaus už tokius užreikšimus iš dviejų šimtų susirinkusių socialistų balsavo 79! Balsavo visai nepamastę, kokią atsakomybę ant savęs deda užgrįdai tokią rezoliuciją. Kidai lengvai suprastų, kad bandymas toki programą realizuoti butinai tik kartų apsigyvinimą gali duoti, nekabant apie tai, kiek aukų delei to būtų pasvėsta.

Negalima pilnai sutikti ir su d. Hillquitto rezoliucija. Jeigu tai būtų tik rezoliucija protesto prieš Jungtinių Amerikos Valstijų maišymą į Europos valstybių karės politiką, tuomet Hillquitto rezoliucija būtų pakaktina, bet kuomet jau žinome, kad protestas nieko negelbsti ir šalis jau įtraukta į Europos valstybių karės sukuri, tai Hillquitto rezoliucija pataria socialistams vien žiūrėti, kad iš karės ištrauktų kuodaugiausiai naudos proletariato interesams—sudejus rankas žiūrėti ir laukti, kol valdančiosi klesla, kad gavus darbininkų pagalbą karėi, pasiulytiems šiokių ar kitokių reformų-palengvinimų. Nei d. Trockio, nei d. Hillquitto rezoliucijomis Amerikos organizuotas proletariatas karės metu vaduoties negali. Viena jų įkalba Amerikos organizuotam proletariatui išsvajotą galią, kurią socialistai jeigu turėtų, tai ir šios karės nebūtų ir kovot prieš ją socialistams nereikėtų. Antra visai ne nustato aiškos pozicijos darbininkams karės metu. Pagalios tomis rezoliucijomis vaduoties nėra nei reikalo. Šiuo klausimu turi spręsti visa partija savo suvažiavime.

Apie partijos suvažiavimą pakalbėsime sekančiame numeryje.

J. B. S.

Gelbėkim Tomą Mooney!

Visiems gerai žinomas socialistų veikėjas Debsas per "Internat. Socialist Review" ir kitus pirmieviskus anglų laikraščius šaukia darbininkus gelbėti iš kraugeriškos valdžios rankų socialistą ir gabų unių organizatorių Tomą Mooney. Kapitalistų teismas su pagalba savo gizelių nuteisė musy draugą pakarti. Tą savo baisų darbą jie nutarė atlikti 17d. gegužės.

Laikraščių skaitytojai tur but da atsmena, kaip anais metais San Franciscoje einant patriotiškai parodai kas tai metė bomba, kuri minioj eksplioduodama užmušė kelis žmones. Po kelių dienų kapitalistų valdžia areštavo streiko vadą ir organizatorių Tomą Mooney. Darbininkai nenusigando, nes turėjo tikrus prirodymus, kad laike tos parodos ir tos bombos sprogiu, drg. Mooney buvo visai kitame mieste, už kelių mylių, ir sakė tenai prakalbas. Manyta, kad valdžiai tą visą prirodžius, ji tuoj paleis. Vienok buvo kitaip. Dabar aiškiai pasirodė, kad musy draugo areštavimas ir nutiesimas mirtin buvo kapitalo bernų suplenutas dar prieš parodą ir tos bombos sprogiu. Spėjama, jog ir ta bomba buvo jų darbas, kad paskui suvertus kalte ant Tomo Mooney.

Prasidėjus drg. Mooney bylai tuoj buvo matyt, kad čia yra kapitalistų suokabis, ir kad jis bus nuteistas. Buvo iš kito miesto suvirtus dvidešimtis liudininkų, kurie liudijo, jog draugas Mooney tą dieną ir valandą buvo pas juos su prakalborimuose, o ne San Franciscoje; pats drg. Mooney, visai valdžios advokatų painiojamas taipgi ant visų klausimų kiekvieną kartą vieno dai atsakė, parodydamas, kur jis tą dieną buvo ir ką veikė, ir kad budamas ten, jis San Franciscoje negalėjo buti ir bomba mesti. Vienok nežiurint visų tų liudi-

jimų, jie nuteisė jį mirtin. Draugės ir draugai darbininkai, tai jau ne pirmas tu piratų pasikesinimas ant darbininkų vadų ir organizatorių. Ne vieną mums pasisekė išgelbėti, pavizdžiai, Haywood, Moyer, Pittibone, Ettor, Giovannitti ir kt., vienok pastaruoju laiku tų legaliskų žmogžudžių pasikesinimai priėjo prie tokio laipsnio, kad reikia veikti išvisų spēkų. Reikia parodyti kapitalistų teisėjams, kad rengiamos jų piktadarystės darbininkai tytomis nepraleis. Jiems pasisekė suaudyti musy jauną poetą Hillstromą; jiems pasisekė pasodinti Tomą Lawsoną; amžina kalėjima, todėl jie dabar dar su didesne drąsa griebiasi naikinti darbininkų užtėrėjus, vadus ir organizatorius.

Bet musy pareiga yra su laikyti šitą legaliską žmogžudystę. Parodykim tiems siurbelėms, kad mes mokame ginti tą, kas budamas laisvas, visą savo energiją (o gal dabar ir gyvastį) aukavo musy reikalams. Sunki bus dabar kova ir daug lėšuos, nes jis jau nuteistas ir kapitalas dės visas savo jėgas, kad jį nužudyti. Bet nereikia tik nuleist rankų. Musy nenuilstantis kovotojas Debsas dabar visą savo laiką ir energiją pasvėntė gelbėjimui drg. Mooney. Todėl ir musy, lietuvių darbininkų pareiga yra paremti jį ir kitus draugus tam darbe; mes turime paduoti ranką savo nuteistam draugui, išdėti visas spēkas, kad išgelbėjus iš kruvinų kapitalistų nagų jo gyvastį. Aukaukim savo susirinkimuose pinigų, rengkim protesto mitingus ir darykim viską, kas tik galima. Aukais galima siusti šiuo adresu: Robert Minor, Room 210, Russ Bldg., San Francisco, Cal.

Viskas reikia veikti tuoj, nes iki 17 d. gegužės mažai teliko laiko.

M. Michelsonienė.

Atsišaukimas Rusijos Revoliucijos Rėmimo Komiteto.

1 d. balandžio, Brooklyne, įvyko konferencija kairiųjų organizacijų, kurioje tapo išrinktas Centralis Rusijos Revoliucijos Rėmimo Komitetas. Į komitetą įėjo šios ypatos: V. Paukštys, K. Petrikienė, A. Zolynas ir B. Švegždžiūtė; penktą ypata paskirs LSDP. Atstovybė Amerikoje.

Gal daugelis lietuvių pasakys: "Ir kam reikalingi tie komitetai, kuomet Rusijos caras jau nuverstas nuo sosto?"

Teisybė, Rusijos caras-tironas jau nuverstas nuo sosto, bet tai nereikia, kad užbaigta revoliucija. Tik pirmoji revoliucijos banga perėjo, nuo kurios sudrebėjo Rusijos caro sostas ir jis pats nusirito žemyn. Bet tolimesnis musy darbas, tolimesnė darbo žmonių kova dar priešakyj. Kas gali užtikrinti, kad caro šalininkai dabar, kuomet jau caras tairuodosios armijos ir nesirengia užkariauti revoliucijini judėjimą, kad vėl užtupdžius ant sosto karunuotą baidyklę? Pagalios, kapitalistai, dvarponiai ir visa buržuazinė gauja taipgi ne mėgsta revoliucijos. Ir jei buržuazija dalyvavo šioj revoliucijoj, tai ne iš atjautimo, bet buvo darbo žmonių priversta dalyvauti. Todėl kiekvienam aišku, jeigu

buržuazija buvo priversta dalyvauti revoliucijoj, tai dabar kuomet jau caras tapo nuverstas nuo sosto, ta pati buržuazija dės visas pastangas, kad visą valdžią, visą šalies tvarkymą paėmus ir savo rankas ir vėl pavergus po savo jungu darbo žmones.

Ir štai, kad nedavus progos vėl atgyti reakcijai ir kad neatidavus šalies tvarkymą į buržuazijos rankas, darbo žmonės privalo darbuotis, privalo versti dabartinę valdžią, kad ji mažiau rupintųsi kapitalistų reikalais, bet daugiau atkreiptų atydos į darbo žmones. Mes gi, Amerikos lietuviai, budami darbo žmonėmis, privalome savo broliams padėti, privalome juos paremti sunkioj kovoj.

Dabar musy draugai socialistai darbuojasi kiek išgali, tarpe tų draugų nemažas skaitlius ir lietuvių. Šiame svarbiame momente jiems reikalinga leisti savo laikraščius, savo knygas, visokių atsišaukimus ir skleist tarp lietuvių, išlaškytų po visą plačią Rusiją. Bet jie pinigų neturi, todėl musy šventa pareiga paremti juos pinigiskai.

Ir mes, Rusijos Revoliucijos Rėmimo Komiteto nariai, atsišaukiame į visas (Pabaiga ant 5 pusl.)

Kaip plati turi but Lietuva.

(FELJETONAS).

"Lietuvai turi but duota neapibrėžta ir sugrąžinta visos jos žemės iki Karaliaučiaus (Koenigsbergo). Kaimų vardai aiškiai rodo, kad senovėje tenai buvo lietuvių žemė." Šliupas.

Pradėjus lietuvių diplomatus rupintis apie išgavimą Lietuvai neapibrėžtą, skaitau reikalingu čionai paduoti kelią istorikų faktų, kad jie žinotų, kaip plati mūsų Lietuva turi būti.

Mūsų pirmieji tėvai buvo Adomas ir Jieva. Iš jų atsirado visa žmonių giminė. Bet atsirado vienas maištininkas — velnias, kuris dangiui padarė revoliuciją, norėdamas Dievą numesti nuo sosto, bet nepavyko jam tasai velniškas užmanymas. Po to neapkenčė jį visos, kas Dievo, o ne jo padaryta. Patiko jam Jieva, privyliojo ją su obuoliu, o ta pagundė Adomą, už nepaklausymą liko jie be abuolių, velnias gi nustojo kopti, dabar turi šliaužioti, jeigu pasiverčia gyvate.

Adomo ir Jievos vaikai nebegali nuogi vaikščioti, o chuolių dykai niekas nebeduoda. Istorikai tyli apie tai, kokiam krašte buvo rojus, nors Mažiš žinojo, ir nemini, kokią kalbą vartojo mūsų protėviai. Apie rojus vietą turime nurodymus, nors menkus, apie kalbą — nė jokių. Jeigu tai žinotume, tai būtų lengva nusekti, kokia tauta yra Dievo sutverta, o kokia jam atžagaria tapo, žinotume, kam garbė pripuola. Vienintelis užsilikęs gyvūnų liudytojas velnias tyli, kaip gyvatė. Nepasako, kaip jis su Jieva išužbėjo. Todel velnias laikais didelę eilę mokslininkų prakaitavo, galvojo išrūšimui ty klausimui.

Garsus Prūsų lietuvis dr. r. Bruožis; 1885 m. "Byrutes" susirinkime laikė pranešimą, kuriame nurodė, jog rojus buvęs Lietuvoje, netoli Adomiškių kaimo (sodžiaus), ir Adomas su Jieva lietuviškai kalbėjo. Veikalas nespausdintas; vokiečiai anšaukė jį ligoniui, vienok jįsi ir dabar tebe tvirtina, jog rojus yra Prūsijoje, jog Adomas ir Jieva — lietuviai. Juk ir jų vardai lietuviški. Adomas patsina nuo žodžio eđu, addimas; o Jieva — tai juk medis. Pagaliaus Adomiškių vardas stvgavoja Adomo, jų įkurtojo lietuvių.

Daug laiko praėjo, kol žmonės daėjo iki tokių prastam išrūšimui. Jeigu Adomas su Jieva lietuviškai, tai ir visa žmonija susideda iš lietuvių. Reikia tik visiemis įkalbėti meilę tėvynei, ir Lietuva užims visą pasaulį.

Ir ramus tasai mokslas. Galima būtų pavadinti konservatyvišku, arba pagal naujaujų berods falsvų madų — krikščionių demokratų. Kas tiki į Dievą, tiki į rojų, į venią bekojį, į Adomą ir Jieva vaikščiojancius nuogais ir valgančius skanius obuolius, tas yra tikras lietuvis, nes kaip sako kn. Tumas ("Vilniaus žini") N. 271 1906 m.) katalikystė su lietuvių arti sujungtos. Nežinota totai pirmiausia. Keli garbės gūcus vyrai, atmetanti Dievą, panaikino rojų, nebepažįsta Adomo ir Jievos, o tuomi atmeta žmonijos lietuvių.

Vienų sykį sugriaua puių rūmų, taip vargiai pastatyta. Jie užsikrėtė klaidingais mokslais ir pradėjo juos sėti Lietuvoje. Jie užmiršo, jog socializmas nedera lietuviams, jog bedie-

vystė priešinga lietuvių būdai. Tas dar niekis — jie nugriaua visą lietuvių.

Mūsų priešiniai atkaklūs, jie velija paeiti iš beždionės, negu iš Adomo, arba neturėti visai tėvų, kad tik nebūti lietuviams. Bet mūsų genijukai pasakė anims: "Galite kilti iš beždionės ar iš molio, iš kurio padirbo Dievas Adomą, man tai vistiek, apie tai negiginėsiu, bet aš parodysiu, jog jūs lietuvių. — Kaip nekreipsite, iškur savo kilimą neišvedžiosit, vistiek lietuvių neišvengsit, kur nelisit, lietuvių pasiliksit."

Dalį šitų pradžų genijukai išpildė. Jie lyg Mažiš, kuris su lazda rankoje vedžiojo žydus iš Egipto žemės, taip ir jie vedžioja lietuvių protėvius iš krašto į kraštą ir lietuvių juos; jie amžinai beieškodami, klajoja mislimis po plačius kraštus ir apgyvendina lietuvių.

Šitame savo darbe genijukai turėjo pirmakunus, kaip antai: Akielvič, Norbutas ir kiti. Bet jų visų čionai nenagrinėjau. Pasiekiau 3 tos kruvos teoriją, atstovais, visi trys "daktarai", t. y. gydytojai: Basanavičius, J. Šliupas ir Pietaris. Pastarasis yra jau pirmųjų metų miręs, kiti dar gyvi, veikia tėvynės labui ir laukia manęs ateinant idant išvaduočiau ir paminklą pastatytiau.

J. Basanavičius yra parąšęs daugybę gilių mokslinių veikalų, kurie suteikia gyvą versmę žinios ir mandrybės. Vienų citatų — balų gyva!

Jisai darodė, jog visos tautos, kurios nuo Balkanų ir Mažosios Azijos iki dabartinės Lietuvos gyveno yra lietuviai.

"Žirge ir Vaikė" (iš 1885 m.) jisai parodo, jog "mūsų sentėviai apgyvendar 2,000 metų Kristui negimus Mažąją Aziją, salą Aigijos marės, visą Balkanų pusiasalį (Graikiją, Serbiją) ir šiaurės nuo upės Dunojaus (Vengriją ir Rumuniją)" (pusl. 5). Trumpeis bet aiškiais sakiniiais aprašytos jų kelionės. "Lietuvių sentėviai yra išėję iš Augstosios Azijos, kur jie drauge su Indais ir Avestėnais gyveno... Skyrentis lietuvių proseniams su Indais, lietuvių traukėsi į platinos ir saulelydį, nešdami iš tėvynės būdą, dabą ir apšvietimą, kokią jau buvo įgiję... Kelias lietuvių tautos, į saulelydį einant, gulėję per Mažąją Aziją, iš kur jie veik per marę Europon persikėlė ir čion girias nuo amžių suaugusias, degindami, traukėsi dėl orės trakinami, apgyveno pirmučiausiai tą žemę, kuri senovėje Trakija vadinosi. Iš čion lietuvių sentėviai apėmė Graikiją ir kitas žemes... Sunku paženklinoti laiką atėjimo pačių lietuvių Egiptan" (p. 28—29).

Trakai — lietuvių tauta, tik vėliaus jų dalis apsigyveno Vilniaus ir Suvalkų gub. Augstos kultūros buvo tai žmonės. "Pagal liudijimą Tukydidžio (gimęs 471 m. pirm Kristaus) graikiškai rašiusio, bet kurio tėvas Olorius buvo lietuvis ir mažą dalį Trakijos valdė, sentėviai mūsų tos gadynės lygumose gyvenanti ir karę joti joje, o gyventojai kalnyne — pėsti ejo" (p. 19—20). Trakų lietuvių bėto stigavoja daugybę lietuvių vardu ir pravardžių, kuriuos dar ir šiandien Lietuvoje teberan-

dame, kaip antai: Bitis, Zibaitis, Bruožis, Kardaitis, Mankus, Papulis ir t. t. (p. 26—27). "Trakai buvo stipriausiai romėnų kareiviai" (p. 19); lietuvių taip pat atsižymėjo karėje rusų su turkais, skaitome kitoj vietovėje. — O kad vienog neturime lietuviško rašto iš anų laikų, tai galima išaiškinti tuomi, jog "kaip šiandien pas mus lenkiška, taip senovės Trakijoje graikiška, o vėliaus rymiška kalba buvo išsiplatinusi, išpači tarp bajorų ir pylėse..." (p. 26). Nevyki vienok drebėjo priešai prieš lietuvių. Taip "žino-na, jog prieš vieną tokių lietuvių, vardu Spartoką, vadovų rymiškų vergų tautos, nemenkai drebėjo rymėnų galybė" (p. 27).

Nuo senų laikų žinome trakų garsingus darbus. Sykį kovojo graikai su trojėnais dėl gražiosios Helenos. Trojėnai — tai lietuviai. Jų miestas vadinas Trajai arba Iliona. "Lietuviškoj Ilionoje jau tuomet mokėta aukštesnį su auksu suvyrinti". Graikai turėjo būti lietuvių, nors Basanavičius netori ar nedrįsta juos lietuvininti, kad ir augščiaus patsimini, jog lietuvių užėmė Graikiją. Graikų karaliai Akilius, Adisius, Nestoras, Diemedis ir kiti — ar ne lietuviai?

"Trakai ejo pagalbon savo broliams trajėnams" (Žirg. p. 16).

Beto mes randame Mažosioj Azijoje kitas lietuvių tautas; karus, lydus, lykus (lukius), prygus ir tt. "Ziponas" p. 21).

Iš ten persikėlė ant Dunojaus. Ten randame dakus (dzukus), gėtus. "Gyvenęs ilgus metus (nuo 9 m. po Kristaus) tarp lietuvių gėtų Tomitų pilyje (netoli nuo šios dienos Varšavos Bulgarijoje) rymėnų dainius P. Ovidius Naso, kuriam mes kalti esame apstingų žinių apie to laiko sentėvius mūsų, o kursai buvo lietuviškos kalbos išsimokinęs ir lietuviškai turą knygą eilėmės parašęs, vadino kovo (Marto) garbintojais sentėvius mūsų" (Žirg. p. 20). Tas pats Ovidius "su didele pagarba minavoja įpatybės dvasišką to mūsų karaliaus".

Basanavičius su plunksna rankoje vadžiojo mūsų protėvius iš Azijos per Balkanus, pro savo buvusią buvainę pagaliaus į Lietuvą.

Dalį lietuvių buvo nuvedęs į Vitaliją (Italiją) ("Žirg." p. 27), paskui į Vokietijos šiaurę ("Varpas" 1896 N. 6), o dar pirmiausia atkariavęs buvo Lenkijos miestus vieną po kito. Juos apgyvendino Lietuvoje.

Taipogi buvo užkariautas mažos tautos ir tautelės jo rašte "Etnologiškos smulkmenos." (Toliaus bus).

Atsakas į p. B. Vaitkuno polemiką.

"V. L." no. 12 pasirodė p. B. Vaitkuno atsakas (iš dalies) į LSS. 64 kp. reikalavimą "Kel." no. 7 (ten buvo pasiulyta 120 dol. už prirodymą, kad LSS. 64 kp. yra iškeikvojusi 60 dol. visuomeniškų pinigų), kuriame nūdek atsakytą į reikalavimą kiek naujų melagysčių ir iškraipymų pridaryta, kuri užtylėti jokiū būdu negalima. Jis nepaiso, kad mela jo reikės likti, bile tik socialistas apsmėžti; bet kuo net reikia socialistų "suktybes" prirodyti, tai ir už pinigų negali.

Ponas B. Vaitkunas pradžioje savo "polemikos" pradžioje dalykus kraipyti sakdamas, kad fonde "kiekviena draugija turi 5 de egatus", nors jis, kaip fon lo pirmininkas, turėtų žinoti, kad LSS. 64 kp., ALTS 12 kp. ir Birutės Klubas turi tik po 3 delegatus. To liaus sako: "...kaip tik Lietuvos Sunų ir Duk. D-ja pri siuntė tris savo atstovus socialistus, tai jau nuo to laiko ir prasidėjo "ermyderiai" šelpimo fonde." Delko tie "ermyderiai" kilo, p. B. V. nesako nei žodžio. Tokis tuščias, niekuo nepamatutas pasakymas neturi ver tės. Aš irgi apie tai čia ne kalbėsiu, nes daug vieto užimtu.

Į LSS. 64 kp. reikalavimą jis sakosi mažai atkreipsią atydos, nes: "Visuomenė mano jūsų krevatybę kas link Lietuvos reikalų, laisvės ir šiaip nei šiokių, nei tokių darbų..." Ką p. B. V. šiuo sakiniu norėjo pasakyti, tai ir geriausias kalbos žinovas negalėtų suprasti. Pagal jo sakymą išėina, kad Lietuvos reikalai, laisvė ir šiaip nei šioki nei toki darbai yra tas pats.

Ponas B. Vaitkunas sako, kad tulas J. B. ka netei-

singai aprašė debatus "Keleivio" No. 7. Tai jau ne mūsų tame kaltė. Mes to korespondento nežinome ir už jį neatsakome. Dargi "en ne taip jau neteisingai buvo aprašyta, kaip p. B. V. cituoja." Jis sako, buk korespondento parašyta, kad p. B. Vaitkunas debatuose sakė: "SLA. kuopa pavogė nuo LDK. 60 dol." Korespondento gi parašyta "socialistų kuopa," o ne "S. L. A. kuopa." Apie pirmininko įgaliojimą aš korespondento klaidą pataisiau "Keleivio" No. 9. Kaip J. Kur las "lygino" debatų rengėus prie "gatvinių žmonių" r "valkatų," lai skaitytojai pasižiuri į "V. L." No. 9.

"Atėmimą kashno duos" B. V. remia tuomi, kad "kada L. D. Ko-tas rengė pikniką, tai rengėjai sudeėjo (žodžiu) už socialistų kempę 10 dol., bet paskui nėmė 13 dol." Bendrovė jokių derybų nedarė, nes turėjo paskirtą kainą, ką atsiųstasai delegatas V. Z. (antras į susirinkimą neatėjo), budamas bendrovės nariu, gerai žinojo. Bendrovės protokole apie išleidimą kempės taip užrašyta: "Kaina paskirta sekandiai: paprastomis dienomis — \$23.00 ir bendrovė duos policistą; subatomis — \$13.00 ir su policistu." Ši kaina nebuvo mainoma jokiai draugijai, nežiurint ar policistas pribudavo ar ne. Tokiu būdu socialistų kp. nėra atėmusi jokio "duonos kashno," atpenč, ji suteikė tą "kashnį," paremdama tą pikniką. Apie ieikvojimą 60 dol. B. V. remiasi tuomi, kad "pernai 31 d. liepos... vienas delegatas užsiupo ant kito (K. Viduno), kodėl tas neatduoda I. W. W. unijos skyriaus pinigų..." B. V. debatuose metė dėmę už kokių ten pinigų ant socialistų kp., o K. Vidunas ar turi kashno bendro su socialistų kp.? Nieko. Lai tad B. V. prisiima Viduno kaltę ant

save, nes Vidunas jam yra artimesnis, negu socialistų kuopai. Bet p. B. V. privedė ir antrą "faktą" patvirtinimui padaryto soc. kp. užmetimo. Jis nurodo, kad pirmojo L. S. F. skyriaus (jį Lawrence'o Lietuviai visuomeniškai išteigė) pirmininkas "Bolis išvažiavo, su L. S. F. skyriumi dalykai tapo neužbaigti, ir dievai žino, koks likimas buvo su socialistų fondu." L. S. F. skyrius buvo visuomenės, ne socialistų; jo komitetas buvo išrinktas per visuomenę, ne per socialistus; jo komitetas susidėjo iš tautininkų, klerikų, bėpartvių ir vieno socialisto M. Bolio, bet ne vien socialistų. Bet, daleiskime, kad jis ir būtų buvęs socialistų, tai visgi jiems ant gerą išėitų — galėtų pasigirti, kad jie pirmi pradėjo rupintis šelpimo reikalais. Dalykai neužbaigti? Lai p. B. V. pasižiuri į pereitų metų "Laisvės" No. 11, o ten radęs paskutinę atskaitą pamatys, kad dalykai užbaigti.

Kalbėdamas apie debatus, jis sako: "Jeigu Lietuvių Dr-jos (Tokios draugijos Lawrence nėra.—S. V.) delegatai-debatoriai nebut lietuvių draugijų ir dargi nepravardžiavę, tai ir ir aš nebūčiau lietuvis..." Stora meluoli, brolau. Pirmiausia kalbėjo fondo pusės debatoriai. Jis jau iš pat pradžių pradėjo sakyti, kad "cilistų kp. sutvėrė savo fondą," kad "cilistų kp. del politikos įstojo," kad "cilistų kp. pati išėjo," žodžiu, tik apie "cilistus" be tvarkos kalbėjo. Antras kalbėjo aš. Mano visas lietas draugijų buvo toks: "Viena mūsų pusės draugija aukavo 100 dol. su išlyga, kad socialistai būtų pralinti." Jums reikalaujant, tą draugiją įvardijau. Nei aš, nei kiti draugijų draugijų nelietėme. Bet Vaitkunas atsisotęs vien tik ant socialistų leido visokias nesąmones: kad jie visuomeniškų pinigų iškeikvojo; iš kur jie atsirado; kad jie "kaip čionai be namu" ir t. p. Pats muša, pats rėkia.

P. S. Šį atsaką buvau pasiuntęs į "V. L.", bet del jo ilgumo atsisakė talpinti. Daugiau į p. B. V. melus neatsakinsiu, nes jis jau aiškiai melagių pasirodė ir tokiu pasilieka. S. V.

POLEMIKA IR KRITIKA.

LAWRENCIEČIŲ NESUTIKIMAI.

Atsakas į p. B. Vaitkuno polemiką.

"V. L." no. 12 pasirodė p. B. Vaitkuno atsakas (iš dalies) į LSS. 64 kp. reikalavimą "Kel." no. 7 (ten buvo pasiulyta 120 dol. už prirodymą, kad LSS. 64 kp. yra iškeikvojusi 60 dol. visuomeniškų pinigų), kuriame nūdek atsakytą į reikalavimą kiek naujų melagysčių ir iškraipymų pridaryta, kuri užtylėti jokiū būdu negalima. Jis nepaiso, kad mela jo reikės likti, bile tik socialistas apsmėžti; bet kuo net reikia socialistų "suktybes" prirodyti, tai ir už pinigų negali.

Ponas B. Vaitkunas pradžioje savo "polemikos" pradžioje dalykus kraipyti sakdamas, kad fonde "kiekviena draugija turi 5 de egatus", nors jis, kaip fon lo pirmininkas, turėtų žinoti, kad LSS. 64 kp., ALTS 12 kp. ir Birutės Klubas turi tik po 3 delegatus. To liaus sako: "...kaip tik Lietuvos Sunų ir Duk. D-ja pri siuntė tris savo atstovus socialistus, tai jau nuo to laiko ir prasidėjo "ermyderiai" šelpimo fonde." Delko tie "ermyderiai" kilo, p. B. V. nesako nei žodžio. Tokis tuščias, niekuo nepamatutas pasakymas neturi ver tės. Aš irgi apie tai čia ne kalbėsiu, nes daug vieto užimtu.

Į LSS. 64 kp. reikalavimą jis sakosi mažai atkreipsią atydos, nes: "Visuomenė mano jūsų krevatybę kas link Lietuvos reikalų, laisvės ir šiaip nei šiokių, nei tokių darbų..." Ką p. B. V. šiuo sakiniu norėjo pasakyti, tai ir geriausias kalbos žinovas negalėtų suprasti. Pagal jo sakymą išėina, kad Lietuvos reikalai, laisvė ir šiaip nei šioki nei toki darbai yra tas pats.

Ponas B. Vaitkunas sako, kad tulas J. B. ka netei-

savęs, nes Vidunas jam yra artimesnis, negu socialistų kuopai. Bet p. B. V. privedė ir antrą "faktą" patvirtinimui padaryto soc. kp. užmetimo. Jis nurodo, kad pirmojo L. S. F. skyriaus (jį Lawrence'o Lietuviai visuomeniškai išteigė) pirmininkas "Bolis išvažiavo, su L. S. F. skyriumi dalykai tapo neužbaigti, ir dievai žino, koks likimas buvo su socialistų fondu." L. S. F. skyrius buvo visuomenės, ne socialistų; jo komitetas buvo išrinktas per visuomenę, ne per socialistus; jo komitetas susidėjo iš tautininkų, klerikų, bėpartvių ir vieno socialisto M. Bolio, bet ne vien socialistų. Bet, daleiskime, kad jis ir būtų buvęs socialistų, tai visgi jiems ant gerą išėitų — galėtų pasigirti, kad jie pirmi pradėjo rupintis šelpimo reikalais. Dalykai neužbaigti? Lai p. B. V. pasižiuri į pereitų metų "Laisvės" No. 11, o ten radęs paskutinę atskaitą pamatys, kad dalykai užbaigti.

Kalbėdamas apie debatus, jis sako: "Jeigu Lietuvių Dr-jos (Tokios draugijos Lawrence nėra.—S. V.) delegatai-debatoriai nebut lietuvių draugijų ir dargi nepravardžiavę, tai ir ir aš nebūčiau lietuvis..." Stora meluoli, brolau. Pirmiausia kalbėjo fondo pusės debatoriai. Jis jau iš pat pradžių pradėjo sakyti, kad "cilistų kp. sutvėrė savo fondą," kad "cilistų kp. del politikos įstojo," kad "cilistų kp. pati išėjo," žodžiu, tik apie "cilistus" be tvarkos kalbėjo. Antras kalbėjo aš. Mano visas lietas draugijų buvo toks: "Viena mūsų pusės draugija aukavo 100 dol. su išlyga, kad socialistai būtų pralinti." Jums reikalaujant, tą draugiją įvardijau. Nei aš, nei kiti draugijų draugijų nelietėme. Bet Vaitkunas atsisotęs vien tik ant socialistų leido visokias nesąmones: kad jie visuomeniškų pinigų iškeikvojo; iš kur jie atsirado; kad jie "kaip čionai be namu" ir t. p. Pats muša, pats rėkia.

P. S. Šį atsaką buvau pasiuntęs į "V. L.", bet del jo ilgumo atsisakė talpinti. Daugiau į p. B. V. melus neatsakinsiu, nes jis jau aiškiai melagių pasirodė ir tokiu pasilieka. S. V.

"Atėmimą kashno duos" B. V. remia tuomi, kad "kada L. D. Ko-tas rengė pikniką, tai rengėjai sudeėjo (žodžiu) už socialistų kempę 10 dol., bet paskui nėmė 13 dol." Bendrovė jokių derybų nedarė, nes turėjo paskirtą kainą, ką atsiųstasai delegatas V. Z. (antras į susirinkimą neatėjo), budamas bendrovės nariu, gerai žinojo. Bendrovės protokole apie išleidimą kempės taip užrašyta: "Kaina paskirta sekandiai: paprastomis dienomis — \$23.00 ir bendrovė duos policistą; subatomis — \$13.00 ir su policistu." Ši kaina nebuvo mainoma jokiai draugijai, nežiurint ar policistas pribudavo ar ne. Tokiu būdu socialistų kp. nėra atėmusi jokio "duonos kashno," atpenč, ji suteikė tą "kashnį," paremdama tą pikniką. Apie ieikvojimą 60 dol. B. V. remiasi tuomi, kad "pernai 31 d. liepos... vienas delegatas užsiupo ant kito (K. Viduno), kodėl tas neatduoda I. W. W. unijos skyriaus pinigų..." B. V. debatuose metė dėmę už kokių ten pinigų ant socialistų kp., o K. Vidunas ar turi kashno bendro su socialistų kp.? Nieko. Lai tad B. V. prisiima Viduno kaltę ant

save, nes Vidunas jam yra artimesnis, negu socialistų kuopai. Bet p. B. V. privedė ir antrą "faktą" patvirtinimui padaryto soc. kp. užmetimo. Jis nurodo, kad pirmojo L. S. F. skyriaus (jį Lawrence'o Lietuviai visuomeniškai išteigė) pirmininkas "Bolis išvažiavo, su L. S. F. skyriumi dalykai tapo neužbaigti, ir dievai žino, koks likimas buvo su socialistų fondu." L. S. F. skyrius buvo visuomenės, ne socialistų; jo komitetas buvo išrinktas per visuomenę, ne per socialistus; jo komitetas susidėjo iš tautininkų, klerikų, bėpartvių ir vieno socialisto M. Bolio, bet ne vien socialistų. Bet, daleiskime, kad jis ir būtų buvęs socialistų, tai visgi jiems ant gerą išėitų — galėtų pasigirti, kad jie pirmi pradėjo rupintis šelpimo reikalais. Dalykai neužbaigti? Lai p. B. V. pasižiuri į pereitų metų "Laisvės" No. 11, o ten radęs paskutinę atskaitą pamatys, kad dalykai užbaigti.

Kalbėdamas apie debatus, jis sako: "Jeigu Lietuvių Dr-jos (Tokios draugijos Lawrence nėra.—S. V.) delegatai-debatoriai nebut lietuvių draugijų ir dargi nepravardžiavę, tai ir ir aš nebūčiau lietuvis..." Stora meluoli, brolau. Pirmiausia kalbėjo fondo pusės debatoriai. Jis jau iš pat pradžių pradėjo sakyti, kad "cilistų kp. sutvėrė savo fondą," kad "cilistų kp. del politikos įstojo," kad "cilistų kp. pati išėjo," žodžiu, tik apie "cilistus" be tvarkos kalbėjo. Antras kalbėjo aš. Mano visas lietas draugijų buvo toks: "Viena mūsų pusės draugija aukavo 100 dol. su išlyga, kad socialistai būtų pralinti." Jums reikalaujant, tą draugiją įvardijau. Nei aš, nei kiti draugijų draugijų nelietėme. Bet Vaitkunas atsisotęs vien tik ant socialistų leido visokias nesąmones: kad jie visuomeniškų pinigų iškeikvojo; iš kur jie atsirado; kad jie "kaip čionai be namu" ir t. p. Pats muša, pats rėkia.

P. S. Šį atsaką buvau pasiuntęs į "V. L.", bet del jo ilgumo atsisakė talpinti. Daugiau į p. B. V. melus neatsakinsiu, nes jis jau aiškiai melagių pasirodė ir tokiu pasilieka. S. V.

"Atėmimą kashno duos" B. V. remia tuomi, kad "kada L. D. Ko-tas rengė pikniką, tai rengėjai sudeėjo (žodžiu) už socialistų kempę 10 dol., bet paskui nėmė 13 dol." Bendrovė jokių derybų nedarė, nes turėjo paskirtą kainą, ką atsiųstasai delegatas V. Z. (antras į susirinkimą neatėjo), budamas bendrovės nariu, gerai žinojo. Bendrovės protokole apie išleidimą kempės taip užrašyta: "Kaina paskirta sekandiai: paprastomis dienomis — \$23.00 ir bendrovė duos policistą; subatomis — \$13.00 ir su policistu." Ši kaina nebuvo mainoma jokiai draugijai, nežiurint ar policistas pribudavo ar ne. Tokiu būdu socialistų kp. nėra atėmusi jokio "duonos kashno," atpenč, ji suteikė tą "kashnį," paremdama tą pikniką. Apie ieikvojimą 60 dol. B. V. remiasi tuomi, kad "pernai 31 d. liepos... vienas delegatas užsiupo ant kito (K. Viduno), kodėl tas neatduoda I. W. W. unijos skyriaus pinigų..." B. V. debatuose metė dėmę už kokių ten pinigų ant socialistų kp., o K. Vidunas ar turi kashno bendro su socialistų kp.? Nieko. Lai tad B. V. prisiima Viduno kaltę ant

save, nes Vidunas jam yra artimesnis, negu socialistų kuopai. Bet p. B. V. privedė ir antrą "faktą" patvirtinimui padaryto soc. kp. užmetimo. Jis nurodo, kad pirmojo L. S. F. skyriaus (jį Lawrence'o Lietuviai visuomeniškai išteigė) pirmininkas "Bolis išvažiavo, su L. S. F. skyriumi dalykai tapo neužbaigti, ir dievai žino, koks likimas buvo su socialistų fondu." L. S. F. skyrius buvo visuomenės, ne socialistų; jo komitetas buvo išrinktas per visuomenę, ne per socialistus; jo komitetas susidėjo iš tautininkų, klerikų, bėpartvių ir vieno socialisto M. Bolio, bet ne vien socialistų. Bet, daleiskime, kad jis ir būtų buvęs socialistų, tai visgi jiems ant gerą išėitų — galėtų pasigirti, kad jie pirmi pradėjo rupintis šelpimo reikalais. Dalykai neužbaigti? Lai p. B. V. pasižiuri į pereitų metų "Laisvės" No. 11, o ten radęs paskutinę atskaitą pamatys, kad dalykai užbaigti.

Kalbėdamas apie debatus, jis sako: "Jeigu Lietuvių Dr-jos (Tokios draugijos Lawrence nėra.—S. V.) delegatai-debatoriai nebut lietuvių draugijų ir dargi nepravardžiavę, tai ir ir aš nebūčiau lietuvis..." Stora meluoli, brolau. Pirmiausia kalbėjo fondo pusės debatoriai. Jis jau iš pat pradžių pradėjo sakyti, kad "cilistų kp. sutvėrė savo fondą," kad "cilistų kp. del politikos įstojo," kad "cilistų kp. pati išėjo," žodžiu, tik apie "cilistus" be tvarkos kalbėjo. Antras kalbėjo aš. Mano visas lietas draugijų buvo toks: "Viena mūsų pusės draugija aukavo 100 dol. su išlyga, kad socialistai būtų pralinti." Jums reikalaujant, tą draugiją įvardijau. Nei aš, nei kiti draugijų draugijų nelietėme. Bet Vaitkunas atsisotęs vien tik ant socialistų leido visokias nesąmones: kad jie visuomeniškų pinigų iškeikvojo; iš kur jie atsirado; kad jie "kaip čionai be namu" ir t. p. Pats muša, pats rėkia.

P. S. Šį atsaką buvau pasiuntęs į "V. L.", bet del jo ilgumo atsisakė talpinti. Daugiau į p. B. V. melus neatsakinsiu, nes jis jau aiškiai melagių pasirodė ir tokiu pasilieka. S. V.

"Atėmimą kashno duos" B. V. remia tuomi, kad "kada L. D. Ko-tas rengė pikniką, tai rengėjai sudeėjo (žodžiu) už socialistų kempę 10 dol., bet paskui nėmė 13 dol." Bendrovė jokių derybų nedarė, nes turėjo paskirtą kainą, ką atsiųstasai delegatas V. Z. (antras į susirinkimą neatėjo), budamas bendrovės nariu, gerai žinojo. Bendrovės protokole apie išleidimą kempės taip užrašyta: "Kaina paskirta sekandiai: paprastomis dienomis — \$23.00 ir bendrovė duos policistą; subatomis — \$13.00 ir su policistu." Ši kaina nebuvo mainoma jokiai draugijai, nežiurint ar policistas pribudavo ar ne. Tokiu būdu socialistų kp. nėra atėmusi jokio "duonos kashno," atpenč, ji suteikė tą "kashnį," paremdama tą pikniką. Apie ieikvojimą 60 dol. B. V. remiasi tuomi, kad "pernai 31 d. liepos... vienas delegatas užsiupo ant kito (K. Viduno), kodėl tas neatduoda I. W. W. unijos skyriaus pinigų..." B. V. debatuose metė dėmę už kokių ten pinigų ant socialistų kp., o K. Vidunas ar turi kashno bendro su socialistų kp.? Nieko. Lai tad B. V. prisiima Viduno kaltę ant

save, nes Vidunas jam yra artimesnis, negu socialistų kuopai. Bet p. B. V. privedė ir antrą "faktą" patvirtinimui padaryto soc. kp. užmetimo. Jis nurodo, kad pirmojo L. S. F. skyriaus (jį Lawrence'o Lietuviai visuomeniškai išteigė) pirmininkas "Bolis išvažiavo, su L. S. F. skyriumi dalykai tapo neužbaigti, ir dievai žino, koks likimas buvo su socialistų fondu." L. S. F. skyrius buvo visuomenės, ne socialistų; jo komitetas buvo išrinktas per visuomenę, ne per socialistus; jo komitetas susidėjo iš tautininkų, klerikų, bėpartvių ir vieno socialisto M. Bolio, bet ne vien socialistų. Bet, daleiskime, kad jis ir būtų buvęs socialistų, tai visgi jiems ant gerą išėitų — galėtų pasigirti, kad jie pirmi pradėjo rupintis šelpimo reikalais. Dalykai neužbaigti? Lai p. B. V. pasižiuri į pereitų metų "Laisvės" No. 11, o ten radęs paskutinę atskaitą pamatys, kad dalykai užbaigti.

Kalbėdamas apie debatus, jis sako: "Jeigu Lietuvių Dr-jos (Tokios draugijos Lawrence nėra.—S. V.) delegatai-debatoriai nebut lietuvių draugijų ir dargi nepravardžiavę, tai ir ir aš nebūčiau lietuvis..." Stora meluoli, brolau. Pirmiausia kalbėjo fondo pusės debatoriai. Jis jau iš pat pradžių pradėjo sakyti, kad "cilistų kp. sutvėrė savo fondą," kad "cilistų kp. del politikos įstojo," kad "cilistų kp. pati išėjo," žodžiu, tik apie "cilistus" be tvarkos kalbėjo. Antras kalbėjo aš. Mano visas lietas draugijų buvo toks: "Viena mūsų pusės draugija aukavo 100 dol. su išlyga, kad socialistai būtų pralinti." Jums reikalaujant, tą draugiją įvardijau. Nei aš, nei kiti draugijų draugijų nelietėme. Bet Vaitkunas atsisotęs vien tik ant socialistų leido visokias nesąmones: kad jie visuomeniškų pinigų iškeikvojo; iš kur jie atsirado; kad jie "kaip čionai be namu" ir t. p. Pats muša, pats rėkia.

P. S. Šį atsaką buvau pasiuntęs į "V. L.", bet del jo ilgumo atsisakė talpinti. Daugiau į p. B. V. melus neatsakinsiu, nes jis jau aiškiai melagių pasirodė ir tokiu pasilieka. S. V.

"Atėmimą kashno duos" B. V. remia tuomi, kad "kada L. D. Ko-tas rengė pikniką, tai rengėjai sudeėjo (žodžiu) už socialistų kempę 10 dol., bet paskui nėmė 13 dol." Bendrovė jokių derybų nedarė, nes turėjo paskirtą kainą, ką atsiųstasai delegatas V. Z. (antras į susirinkimą neatėjo), budamas bendrovės nariu, gerai žinojo. Bendrovės protokole apie išleidimą kempės taip užrašyta: "Kaina paskirta sekandiai: paprastomis dienomis — \$23.00 ir bendrovė duos policistą; subatomis — \$13.00 ir su policistu." Ši kaina nebuvo mainoma jokiai draugijai, nežiurint ar policistas pribudavo ar ne. Tokiu būdu socialistų kp. nėra atėmusi jokio "duonos kashno," atpenč, ji suteikė tą "kashnį," paremdama tą pikniką. Apie ieikvojimą 60 dol. B. V. remiasi tuomi, kad "pernai 31 d. liepos... vienas delegatas užsiupo ant kito (K. Viduno), kodėl tas neatduoda I. W. W. unijos skyriaus pinigų..." B. V. debatuose metė dėmę už kokių ten pinigų ant socialistų kp., o K. Vidunas ar turi kashno bendro su socialistų kp.? Nieko. Lai tad B. V. prisiima Viduno kaltę ant

save, nes Vidunas jam yra artimesnis, negu socialistų kuopai. Bet p. B. V. privedė ir antrą

Vietinės Žinios

Rusijos revoliucijos paminėjimui tarptautinės prakalbos.

Balandžio 15 d. People's Temple svetainėje buvo įvairių tautų Bostono socialistų surengtas apvaikšiojimas Rusijos revoliucijos. Pirmininkaujant buvusiam Anglijos darbininkų vadovui William T. Coyle atsiuvo visa eilė prakalbų. Pirmiausiai kalbėjo rusų kalba A. Yanishev, išparodėdamas, kad dabartinė rusų revoliucija nėra tai socialinė revoliucija, bet negalima jos pavadinti nei buržuazinės revoliucija, nes buržuazija persimetė jai, spirama sukilusių darbininkų ir jiems pritariusios kariuomenės spėkos. Kalbėtojas nuomone, tikroji Rusijos revoliucija da priešakyje, todėl proletariui reikia dėti savo pastangas, kad neleidus buržuazijai užgrobti proletariato laimėjimus.

Antras iš eilės kalbėjo lietuvių kalbėtojas, L. Pruseika. Perbėgęs Rusijos atsitikimus, jis išreiškė viltį, jog Rusijos proletariatas, kurio eilėna stoji paleistų iš katėros ir tvirtųjų šimtas tukstančių politikos kankinių, įgavo didelę spėką ir buržuazijai tą spėką nuveikti jau negalima, kada ir kariuomenė stovi revoliucionierių pusėje.

Finas A. Boman, buvęs Suomijos seimo narys ir dabar užimantis Amerikos suomių laikraščio "Rajvaaja" redaktoriaus vietą, savo kalboje nurodė, kad ir Amerikos kapitalistų politika nesiskiria nuo visų Europos imperijų politikos. Revoliucijos aušra austa ne tik Rusijoje, bet ir visame pasaulyje, neišskiriant ir Romos popiežijos bažnyčios.

Zydiškai kalbėjo S. Friedman, išparodėdamas kuo buvo Rusija carui viešpatuojant — kad tai buvo klanas ašarų, kraujo, tamsos ir kančios, kad iš to "pragaro" turėjo sprogti perkūniai, kurie caro sostą į šipulius pavertė, o ant griuvėsių užplėvė savo žmonių išganymo socializmo Raudona Vėliava!

Ypatingai nuosaki, aiški ir gilios minties prakalba buvo daktarienes Antonetės Konikov. Savo dailiu amerikoniškai-angliškų akcentu kalbėdama, įtinai apipasaėjo Rusijos idejos žmonių ilgus kentėjimus ir nenuilstančią jų kovą už liuosybę, delto jie šiandien švenčia savo pergalės triumfą. Ateis diena, į sakko, kad raudona Socializmo vėliava užplėvėsiu ir ant Washingtono kapitoliaus.

Visų kalbėtojų kalbos darė gilius publikos įspūdžius, dažnai buvo perpinamos trenksmingais publikos apilaudimentais. Reporteris

Susirgo verdančiame aliejuje.

Mead-Marrison amunicijos fabrikoje East Bostone 16 balandžio sprogo verdančio aliejaus rymai Ernest Sperie iš Cambridgesgeaus likosi mirtinai suširgintais, Daniel Harvey ir Edwin Jameson gana pavojingai apšutinti.

Už nelaimę jau suverčiama kaltė ant pačių darbininkų, sakoma, turbūt vienas jų užsistojo ant rynos ir toji trukusi.

Rynos trukimas labai išgąsdino ir kitus, kurie manė, kad pasidaro eksplozija ir pradėjo bėgti iš fabriko, bet greit paniką nuramdyta.

Katalikai meldžiasi už karę.

Kardinolui O'Connellui įsakius, visose katalikų bažnyčiose 15 d. balandžio buvo "patriotų" diena. Katalikų kunigai sakė pamokslus apie karės reikalingumą ir agitavo žmones eiti į karį. Katalikai meldėsi, kad Dievas padėtų patriotams naikinti, kas pasaulyje da likos nesunaikinta.

Sumušė žmogų, kad neatsistojo prieš vėliavą.

Pereitoj seredoj Gaiety teatre buvo toks atsitikimas. Parodžius ant scenos vėliavą, muzika pradėjo griežti patriotišką melodiją. Susirinkę žmonės atsistojo, bet vienam geriau patiko sėdėti ir jis iš kėdės nesijudino. Patriotams tas nepatiko ir jie nutarė "pamokyt" jį. Išeinant iš teatro jie pagriebė žmogų ir sunkiai jį sumušė, bet, kaip vėliau pasirodė, sumušė visai nekaltą.

Valstijinės konstabulijios bilius atmeta.

Massachusetts valstijos legislaturon buvo įneštas bilius, kad valstijos didmiesčiuose įvesti valstijinę konstabuliją, tai yra raitąją policiją, kuri daugelyje Jungtinių Valstijų didmiesčiuose jau yra užsitarnavusi sau vardą "kazokai". Massachusetts valstijos legislatura šiuo žvilgsniu pasirodė demokratišesnė, kadangi įnešimą apie įvedimą valstijoje kazokijos atmetė.

Subatoj bus vaidinama "Erškėčių Takais."

Šią ateinančią subatą, balandžio 21, Dudley Opera House teatre LSS. 60 kuopa loš labai gražų veiklą "Erškėčių Takais," 5 aktų dramą iš Lietuvos studentijos gyvenimo. Verta matyti kiekvienam, nes tai dailės žvilgsniu vienas gražiausių veiklų.

Iš visų dalių Didžiojo Bostono atvažiuoti teatran tik vienas penktukas. Vaziuoti reikia eleveiteriu iki Dudley steišino. Ten pat ir Opera House teatras.

Dar Bagočiaus paskaitos.

Balandžio 19 d. vakare socialistų svetainėje Bagočiaus skaitytos paskaitos temoje "Palaiminti tamsieji amžiai." Paskaita bus viena indomiančių. Susirinkite kuoskaitlingiausiai.

BRAZILIJA RENGIA SI KARĘ.

Telegramos iš Brazilijos rodo, kad tenai eina didelis prisirengimas prie karės. Valdžia jau ginkluoja tavorinius laivus ir gali but, kad neužilgo bus apskelbta Vokietijai karė, kurios žmonės butinai reikalauja. Upas prieš vokiečius labai esąs pakilęs. Rio Janeiro mieste minia užpuolusi vokiečių laikraščio spausuvę ir, jei ne policija, butų ją sunaikinus.

PAKELIA 50,000 ALGĄ. Bethlehemo plieno kompanija, kurios fabrikai randasi Sparrows Point, Md., Steelton, Labanone ir Bethlehem, Pa., paskelbė, jog nuo 1 gegužės pakelia 50,000 savo darbininkų algą 10 nuosimčių.

BILIUS PRIEŠ VOKIEČIŲ NATURALIZAVIMĄ.

Kongresmanas Baker įnešė atstovų butan bilij, kad Vokietijos ir kitų priešingųjų Amerikai valstybių žmonėms neduoti pilietiško popierų.

LINKSMŲ ŠOKIAI!

Rengia Brightonu Jau nuomenės Draugija subatą, 21 balandžio-April, 1917, Lietuvių Kooperacijos salėje, 26 Lincoln st., Brighton, Mass. Prasidės nuo 7:30 vakare ir tęsis iki 12 nakties. Grajis J. Morkuno orkestra ir So. Bostono, todėl meldžiam visus atsilaikyti kuoskaitlingiausiai.

Tikietai nebrangūs: vyrams 35c., moterims 25c. Komitetas.

"KARDAS"

Numeris 3-čias išėjo aia savaitę ir toliau eis reguliariškai. Ši syki susivėlino delei kilusių nesusipratimų už mašiną, ant kurių "Kardas" buvo spausdinamas. Ta priežastis ateityje jau nekenks, nes "Kardas" dabar bus spausdinamas geriausiais įtaisytų lietuvių spaustuvė Amerikoje.

"Kardas" yra tikras kardas, kovojė su tamos elementais, ir todėl prašome Laisvės Draugų paramos. "Kardas" metams—\$1.00; vienas numeris ant pažiūros—10c.

"KARDAS"

251 Broadway, So. Boston, Mass.

Puikus metinis BALIUS!

Rengia So. Bostono Lietuvių Labdarystės Draugija, bus ketverge, 19 balandžio-April, 1917. Prasidės antrą val. po pietų ir trauksis iki vėlai naktyje, Lietuvių Salėje, kamp. E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass. Visus širdingai užprašo Komitetas.

Nusipirk mosties.

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištępk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakis ir prašina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1. Pienis gali siųst ir stamponais. (17)

J. Rinkus P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Kryžiaus skaudėjimai

dažniausia gema nuo inkstų betvarkės. Del nuosavaus gero yra reikalinga, kad į tokias slogas butų atkreipta didelė doma.

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(SEVEROS GYDUOLE NUO INKSTŲ IR KEPENŲ)

verta yra pasiulyti tokiuose atsitikimuose, o taippat gydyme inkstų arba pūslelės uždegimo, apsinkeito ir skausmingo šlapinimosi, nuo kojų suputimo, gelligės ir ruktumo skilvy. Kainos 50c. ir \$1.00.

Kryžiaus skausmas šėnyko. Ponas K. Milnshana, 11 Highland ave., Newton Upper Falls, Mass., praneša mums taip: "Kėntojau skausmas kryžyje ir šėnyko, bet skaitydama įvairias knygas, ašman vartoti Severos Gyduoles nuo inkstų ir jėknu ir visai pasveikau."

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

SILPNUMAS.

Jei jautiesi netekęs spėkų, silpnas, be noro valgyti, arba jei virškinimo prietaisai atsakanciai nedirba, imk

Severa's Balsam of Life (Severos Gyvasties Balsamas) Sustiprina jis visą organizmą ir prastina vidurių sutvėtimą. Kaina 75c. — aptiekose.

SEVEROS GYDUOLIS

galima gauti visur aptiekose. Reikalauj tiktai tikrų "Severos" gyduolių, bet neimk kitokių, arba užsisakyk, jei vietose negalima gauti pirkti.

"Velnias Išradėjas"

3-JŲ AKTŲ LIETUVIŠKA OPERA

Muziką parašė gerbiamas KOMP. MIKAS PETRAUSKAS

"Gabijs" stato pirmu kartu Petroso scenoje

Sub., 28 Balandžio-April, 1917

Prasidės lygiai 8 val. vakare.

Grand Opera House

1172.94 Washington St., prie pat Dover St. Elevatoriaus Stoties, Bostone.

Šios Operos muzika neįsakytai graži. Perstatyme dalyvauja didėję Orchestra 30 muzikantų ir skaitlingas "Gabijs" Choras su keliais vietos ir iš kitų miestų pakviestais pagarsėjusiais daininkais-solistais. Pamatykite kaip Velnias išrado degtinę, o žmonės ją gerdami kaip nukeiliau pragarą. Ateikite visi! Tikietai nuo 25c. iki \$2.00.

TEATRAS

Erškėčių Takais

PENKIŲ AKTŲ DRAMA

Stato scenoj L.S.S. 60-ta kp. ateinančioj subatoj,

21 Balandžio-April, 1917

DUDLEY

OPERA HOUSE TEATRE, 113 Dudley St., Bostone.

Prasidės 8 val. vakare.

Veikalas yra vienas gražiausių. Perstato žmonių gyvenimą nuo saulės kulkystės iki žilos senatvės. Savo scenomis, dainomis ir poezija-dailė, žavėto-žavėja. Jis verta matyt kiekvienam. Visus kviečia RENGĖJAI.

SAUCIAUSIA BANKA

So. Boston Trust Co.

(Buvusi Mattapan Deposit & Trust Co.)

474 Broadway, So. Boston, Mass.

KAPITALIS \$200,000.00

Perteklius ir neįdalintas pelnas 55,000.00

JOSEPH A. MAYNAR.—PREZIDENTAS

TAUPINIMO SKYRIUS. Ant padėty apsaugai pinigų, priskaitomas nuosimtis 12 kartų per metus—paskutinę dieną kiekvieno mėnesio.

BANKA ATIDARYTA SUBATOS VAKARAIŠ Nuo 7 — 9 padėjimui pinigų taupinimo arba čekių skyriuje.

PADĖT PINIGUS I BANKA GALIMA PRISIŪST PER LAISKĄ, todėl labai pranku toliau gyvenantiems. Susikabėt galima lietuviškai, nes Bankoj dirba lietuvis Jonas Zilinskis.

Prie So. Bostono Trust Co. Banko priguli visi žymesnieji lietuviai: K. Sidlauskas, aptiekorius ir Liet. Selp. Fondo kasierius; Jonas Mathus; F. J. Bagočius; Antanas Ivaskievicz ir daugelis kitų.

Todėl lietuviams pranešame, kad nelaikytų savo pinigų kur nors neįtikimosi vietoje, bet padėty į saugią banką kuri yra po Valstijos priežiūra ir kuri moka visiems teisingą nuosimti. Padėt į banką galima ir po mažai.

A. ABAZORIUS PERSIKĖLĖ. Pranešu visiems savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo šėverykų taisyimo krautuvę ant 301 E Street, šalia Lietuviškos salės.

A. ABAZORIUS, (?) 301 E st., So. Boston.

Dr. David W. Rosen

Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai ir Vokiškai.

GYDO VISOKIAS LIGAS.

Valandos: Nuo 8 iki 10 ryte. Nuo 2 iki 3 dien. nuo 7 8 vakara.

321 HANOVER STREET, BOSTON, MASS.

M. ANDRIUSIUTĖ, MOTERISKŲ RUBŲ SIUVEJA.

Visokiems daiktams labai pabrangus, tečiaus aš nieko nepabranginau.

Visokias

DRESES ir KITUS RUBUS

pasivų gerai ir pigiai iš gerų materijų ir darbą gvarantuojau. Reikale pasivų bile rubų į 24 valandas. Todėl persitinkit mano užtikrinimu ir norint turėt gerus rubus pigiai, duokit pasit man.

Tel. S. B. 2134-M 324 E street. Kampas Broadway

JUOZAPAS ZUPKAUSKAS.

SIUOMI NUOSIRDŽIAI UZKVIECIU SAVO

TAUTIECIUS IR PRIETELIUS AT-

SILANKYTI PAS MANE

S. H. HARRISON CO. KRAUTUVEN, 662-672 WASHINGTON ST.

su kuria esmi surištas bendrais ryšiais nuo devynių metų. Esmi pilnai užtikrintas, kad galu suėdyt jums pinigų, kada pirsite SIUTĄ, APSIAUTALĄ, DRABUZIUS AR PASIPUOSIMO DAIKTUS BEI SKRYBELĘ AR ČEVEYKUS. Pas mus yra didžiausias pasirinkimas, ko tik reikia. Musų pavasariniai siutai ir apsiautalai vyrams ir jaunikiams jau gatavi ir padirbti pagal naująsią madą ir stilių. Mes galime pritaikyt drapanas kiekvienam, nežiurint kaip tas butų sunku, nes musų noru yra užganėdint mūsų remėjus, kad juos visuo-met palaikyti. Ateikite ir leiskite mumis jus pertikrint, kaip daugelis kitų musų tautiečių ir prietelių kad persitikrino apie musų sąžiningą patarnavimą. Jeigu katras buna neužganėdintas, tam su noru grąžiname pinigus be jokio klausimo.

MUSŲ KAINOS VYRIŠKŲ IR VAIKINAMS SIUTŲ NUO \$12.50 IKI \$30.00. ČEVEYKAI NUO \$3.50 IKI \$8.00.

S. H. HARRISON CO.

662-672 Washington Street, BOSTON, MASS.

Geriausia Lietuviška

Aptieka

So. Bostone ir aplinkinė

Gyduoles sutaisme ir prisiunčiame visokias,

kurios tik pasaulyje priimtos ir yra vartojamos.

Šidlauskos KRAUJO VALYTOJAS, geriausias vaistas namuose, todėl reikalaukit visur.

Ypatingai geros šios gyduolės:

Nuo prakaitavimo kojų .. 25c	Tikra Lietuviška Trajanka 35c
Gydanti mostis nuo pūkių 50c	Mostis ir skystis nuo niežų 1.00
Nuo viduriavimo maziems 25c	Gyduol. pataisytiui apetito 1.00
Nuo viduriavimo suaugus. 50c	Gyd. suvalinimui vidurių 50c
Pamoda plaukams .. 20c	Gyduolės nuo kosulio ir sun-
Vaikų ramintojas .. 25c	kaus kvėpavimo .. 1.00
Nuo suirimo nervų .. 1.00	Gydu. nuo "kornų" 15, 20 ir 25c
Bobro lašai .. 1.00	Pilės del Kepenų ir Inkstų 50c
Nuo saulės nudegimo .. 50c	Proškos nuo nerviško galvos
Nuo slinkimo plaukų ir pie-	skaudėjimo .. 10 ir 25c
skanų .. 75c	Gummas nuo dantų gėlmo .. 10c
Kraujo Valytojas .. 1.00	Visokio kvėpianti ir medika-
Nuo kosulio, gripo ir slogos 1.00	liški muilai .. 10, 15 ir 25c
Nuo Reumatizmo .. \$1.00	Blakėms ir tarakon. nuodų 25c

Perfumos visokių gelių, 25c, 50c, 75c, \$1.00, \$2.00 ir daugiau. Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus ir gerus vaistus, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame jums bus sąžiniškai patarnauta.

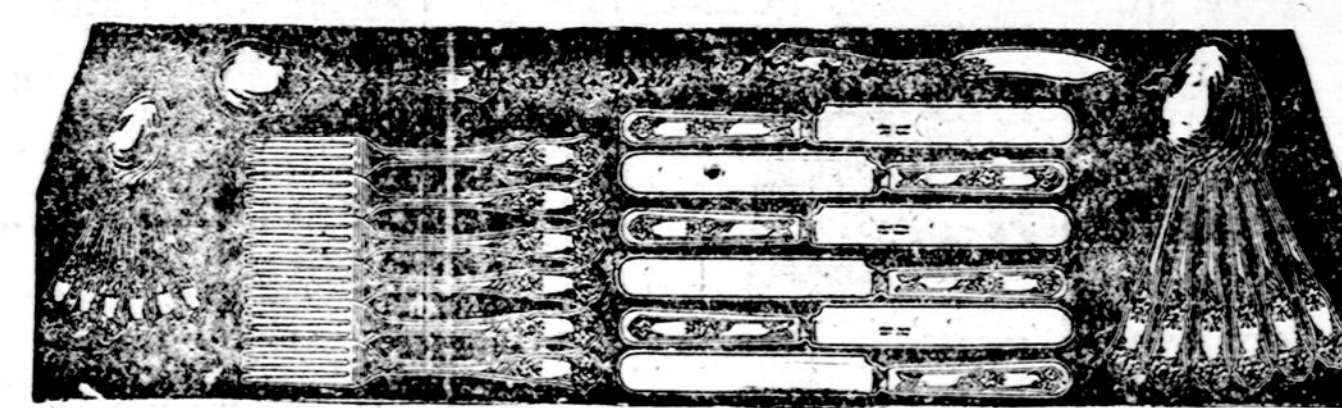
VISOKIUS RECEPTUS SUTAIŠAU TEISINGAI nežiurint ar jie yra Amerikos, ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalaut ir per laiskus, o mes prisiisim jums ekspresu.

Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. Sidlauskas

PROVIZORIUS 226 Broadway, Kampas C st. So. Boston, Mass.

Dykai 26 dalykai tikrai "Rogers" Dykai Stebuklinga proga gaut 26 "Rogers" stalo dalykų dykai

Kiekvienas vyras ar moteriškai įgyti taji puiku setą be jokiu ekspensų, kuomet MES APMOKAME NET EXPRESO KASTUS. Viskas, ko mes reikalaujame, tai tas, kad jus patarnautumėt mums tarpe savo pažįstamų ir draugų. Šitas setas susideda iš 6 stalinių peilių, šešių šakelių, 6 arbatinių šaukštukų, 6 šaukštų, 1 sviestui peilio ir vieno cukrui semti samteho. Visi tie daiktai nikeliniai, stori sidabruoti ir gražiai išmagrinti. Mes išdaliname tukstančius šiu setų. Bukite ir jus pirminiai tarpe ty, kurie graus juos. Neatidėliok. Iškirpk šį kuponą ir prisiusk mums tuojau.

The Home Supply Co.

Dep. 72—119 Nassau St., N. Y.

Please, send me your offer free.

Vard.....

Miest.....

Adr.....